

सत्यमेव जयते

অসম চৰকাৰ
বিকল্প শৈক্ষিক দিনপঞ্জী, ২০২২-২৩
(শিকন ঘাটি পৰিপূৰিকা)

আগকথা

বিগত প্ৰায় দুটা বছৰ সমগ্ৰ বিশ্বৰ লগতে আমাৰ দেশখনো এনে এক অনাছত পৰিস্থিতিৰ মাজত সাঙোৰ খাই পৰিল যিয়ে মানুহৰ স্বাভাৱিক জীৱন-যাত্ৰাক যথেষ্ট ক্ষতিগ্ৰস্ত কৰিলে। বিশেষকৈ এই ক্ষতি বহু পৰিমাণে পৰিলক্ষিত হ'ল দেশৰ অসংখ্য ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক জীৱনত। বিদ্যালয়বিহীন এই দীঘলীয়া সময়খিনিয়ে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মনত বিৰূপ প্ৰভাৱ পেলোৱাৰ চিন্তা ঘণীভূত কৰিলে। শিকিবলগীয়া কথা সময়ত শিকিব নোৱাৰিলে পাছত ইয়াক শিকোৱাটো কষ্টদায়ক হয়। বিগত সময়ছোৱাত শিক্ষা গ্ৰহণৰ ক্ষেত্ৰত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ যিখিনি লোকচান হ'ল সিয়ে তেওঁলোকৰ আগন্তুক সময়খিনিক বাধাগ্ৰস্ত কৰাৰ আশংকা নুই কৰিব নোৱাৰি। দেশ আৰু দহৰ উন্নয়নৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষাক মাইলৰ খুটি হিচাপে গণ্য কৰা হয়। এই শিক্ষা ব্যৱস্থাৰ যি নিৰ্দিষ্ট কাৰ্যক্ৰমিক পৰিক্ৰমা তাত ব্যাঘাত জন্মিলে উন্নয়নৰ গতি স্থবিৰ হোৱাটো স্বাভাৱিক। ক'ভিড ১৯ অতিমাৰীয়ে মানুহৰ অন্যান্য দিশৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শৈক্ষিক কাৰ্যক্ৰমত আত্মকালৰ সৃষ্টি কৰি শিকন ব্যৱধানৰ পৰিসৰ বৃদ্ধি কৰিলে। এয়া সমাজ উত্তৰণৰ ক্ষেত্ৰত সম্ভাৱ্য অন্তৰায়ৰ এক অশনি সংকেত।

এনে প্ৰেক্ষাপটত আমাৰ ভবিষ্যৎ প্ৰজন্মৰ শৈক্ষিক জীৱনৰ যি কাৰ্যক্ৰম তাক পুনৰ স্বাভাৱিক অৱস্থালৈ ঘূৰাই অনাৰ বাবে আমি যথোচিত চিন্তা আৰু প্ৰচেষ্টা গ্ৰহণ কৰিব লাগিব। এই কামত চৰকাৰৰ লগতে শিক্ষক, অভিভাৱক, সমাজ, সংগঠন সকলোৱে সহযোগ কৰিব লাগিব। এনে উদ্দেশ্য আগত ৰাখি ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসমে বিগত সময়ছোৱাত সময়ে সময়ে কিছুমান শৈক্ষিক পদক্ষেপ গ্ৰহণ কৰি আহিছে যাতে আমাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁলোকৰ স্বাভাৱিক শৈক্ষিক জীৱনৰ লগত সংপৃক্ত হৈ থাকিব পাৰে। অৰ্থাৎ তেওঁলোকৰ কোমল মনে বিদ্যালয়ৰ শৈক্ষিক জীৱনৰ অভিজ্ঞতাক সজীৱ কৰি ৰাখিব পাৰে।

সম্প্ৰতি ক'ভিড পৰিস্থিতি কিছু পৰিমাণে শাম কাটি স্বাভাৱিক অৱস্থা ঘূৰি অহাৰ সম্ভাৱনা দেখা গৈছে। এনে পৰিপ্ৰেক্ষিতত চলিত শৈক্ষিক বৰ্ষৰ শৈক্ষিক কাৰ্যক্ৰম পৰিচালনাৰ ক্ষেত্ৰত কিছু নতুন চিন্তাৰ সংযোজন কৰাৰ প্ৰয়াস কৰা হৈছে।

বিগত সময়ছোৱাৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকন ঘাটৰ আধাৰত শিক্ষকসকললৈ কিছু পৰামৰ্শমূলক নিৰ্দেশনা আৰু সেই নিৰ্দেশনা কাৰ্যকৰীকৰণৰ বাবে 'বিকল্প শৈক্ষিক দিনপঞ্জী' শীৰ্ষক এখন শিকন ঘাট পৰিপূৰিকা প্ৰস্তুত কৰি উলিওৱা হৈছে। এই পৰিপূৰিকা অনুযায়ী চলিত বৰ্ষৰ পাঠ আদান-প্ৰদান প্ৰক্ৰিয়াত বিগত সময়ছোৱাৰ পাঠসমূহৰ ওপৰতো শিক্ষকে আলোকপাত কৰিব লাগিব যাতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সেই সময়ছোৱাত হোৱা শিকন ঘাটসমূহ কিছু পৰিমাণে পূৰণ কৰিব পৰা যায়। এই পৰিপূৰিকাখনত শ্ৰেণী আৰু বিষয় অনুযায়ী শিকন ফলাফলসমূহ ইতিমধ্যে ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসমৰ তত্ত্বাৱধানত চলোৱা শিকন ঘাট সমীক্ষা (Learning Gap Survey) ৰপৰা লোৱা হৈছে। ইয়াৰ উপৰি শিক্ষকসকলকো এই শৈক্ষিক বৰ্ষৰ আৰম্ভণিতে নিজ নিজ বিদ্যালয়ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শ্ৰেণী আৰু বিষয়ভিত্তিক শিকন ঘাটসমূহ পৰ্যালোচনা কৰি সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰাৰ পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা হৈছে। পৰিপূৰিকাখনত বিষয়ভেদে শিকন ফলাফলৰ সাদৃশ্য থকা কিছুমান পাঠ সমন্বিত কৰি দেখুওৱা হৈছে। ইয়াৰ আধাৰত শিকন ফলাফলসমূহ নিৰ্ধাৰণ কৰি কিছুমান ক্ৰিয়াকলাপৰ আৰ্হি সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে। এই ক্ষেত্ৰত আশা কৰা হৈছে এই পৰিপূৰিকাৰ উপৰি প্ৰতিগৰাকী শিক্ষকে নিজাববীয়া কৌশল অৱলম্বন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকন ঘাট পূৰণৰ চেষ্টা চলাব যাতে তেওঁলোকৰ আগন্তুক শিকন পৰিক্ৰমাত কোনো ধৰণৰ ব্যাঘাত নহয়। ভীতি,শংকা, অনীহা পৰিহাৰ কৰি প্ৰতিগৰাকী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে যাতে বিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশত নিজক খাপ খুৱাই ল'ব পাৰে তাৰবাবে শিক্ষকসকলে বিদ্যালয়ত এক আনন্দময় পৰিৱেশ গঢ়ি তুলোৱাটো বাঞ্ছনীয়।

নিয়মীয়া শৈক্ষিক দিনপঞ্জীৰ লগত এই বিকল্প শৈক্ষিক দিনপঞ্জীখন ৰাজ্যৰ প্ৰতিখন বিদ্যালয়ৰ বাবে উপলব্ধ হ'ব পৰাকৈ ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসমে প্ৰচেষ্টা গ্ৰহণ কৰিছে। এই সুবাদতে যিসকল ব্যক্তিৰ সহযোগত অতি কমসময়ৰ ভিতৰত এই কাৰ্য সম্পাদন কৰিব পৰা হ'ল তেখেতসকললৈ মই এই অনুষ্ঠানৰ তৰফৰপৰা আন্তৰিক কৃতজ্ঞতা জ্ঞাপন কৰিলো।

আশা ৰাখিছো আমাৰ এই প্ৰচেষ্টাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ অনাগত শৈক্ষিক ভৱিষ্যত দৃঢ় কৰাৰ বাবে শিক্ষকসকলক অনুপ্রাণিত কৰিব।

(ড° নিৰদা দেৱী)

সঞ্চালক,

ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসম
কাহিলিপাৰা, গুৱাহাটী-১৯

শিক্ষকলৈ পৰামৰ্শমূলক নিৰ্দেশনাবলী

নিম্নলিখিত নিৰ্দেশনাসমূহ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকন ঘাটিৰ স্তৰ, তেওঁলোকৰ প্ৰয়োজনৰ ভিত্তিত গ্ৰহণ/অভিযোজন কৰিব

- শিকন ঘাটি সমীক্ষাৰ আধাৰত নিৰূপিত হোৱা ঘাটিসমূহৰ লগতে শিক্ষকে বিদ্যালয় অনুসাৰে শ্ৰেণী অনুযায়ী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ আন বিষয়ক ঘাটিসমূহ নিৰ্ণয় কৰি ল'ব। এই ক্ষেত্ৰত বিদ্যালয়ৰ সহকৰ্মী বিষয় শিক্ষকৰ লগত আলোচনা কৰি বিগত সময়ছোৱাৰ শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা প্ৰস্তুত কৰি ল'ব পাৰে।
- পাঠ্যক্ৰমৰ নিৰ্ধাৰিত শিকন লক্ষ্য আৰু শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে শিক্ষকে সংহত বা সমন্বিত শিক্ষণ কৌশল অৱলম্বন কৰিব পাৰে। উদাহৰণস্বৰূপে বিগত আৰু চলিত শৈক্ষিক বৰ্ষৰ শিকন ফলাফলৰ সাদৃশ্য থকা দুটা পাঠ লগলগাই পাঠদান কৰিব পাৰে (আৰ্হি সংলগ্ন কৰা হৈছে)।
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকন ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিশেষকৈ বিজ্ঞান বিষয়ৰ ক্ষেত্ৰত কৰা ক্ৰিয়াকলাপসমূহৰ বেলিকা তেওঁলোকৰ চৌপাশৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত অভিজ্ঞতাসমূহৰ আলমত শিক্ষকে বিভিন্ন কাৰ্যকলাপ কৰাব পাৰে।
- শিকন ফলাফলৰ মিল থকা পাঠৰ বাবে আনন্দদায়ক আৰু অংশগ্ৰহণমূলক বিভিন্ন ক্ৰিয়াকলাপ যেনে-সাধুকথা কোৱা, আকস্মিক বক্তৃতা, কুইজ, দলগত কাৰ্য, যুৰীয়া কাৰ্য, মুকলি আলোচনা আদিৰ আয়োজন কৰিব পাৰে।
- শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আকাংক্ষিত ফলাফলসমূহ আয়ত্ত কৰাবলৈ সমগ্ৰ শিক্ষা, অসম/ৰাজ্যিক শিক্ষা-গৱেষণা আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ, অসমে যোগান ধৰা শৈক্ষিক সমল যেনে- স্ব-শিকন সমল সামগ্ৰী, মুক্ত শৈক্ষিক সমল, দীক্ষা প'ৰ্টেল, নিষ্ঠা মডিউল, শিক্ষণ-শিকন সামগ্ৰী, কাৰ্যপত্ৰ আদিৰ উপৰি অন্যান্য অনলাইন আৰু অফলাইন সমলসমূহৰ সহায় ল'ব।
- ভাষাৰ ক্ষেত্ৰত ব্যাকৰণ শিকাওতে শিশুসকলে শিকিবলগীয়া ব্যাকৰণখিনি তেওঁলোকৰ দৈনন্দিন কথোপকথনৰ সৈতে সংগতি ৰাখি শিকালে শিক্ষণ-শিকন অধিক ফলপ্ৰসূ হ'ব।
- শিক্ষকে একেধৰণৰ শিকন ফলাফল থকা পাঠসমূহ সমন্বিত কৰি ভাষাৰ চাৰিটা কৌশল যেনে- শ্ৰৱণ, কথন, পঠন আৰু লিখনৰ বিকাশৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।
- বিদ্যালয়ত মজুত থকা শিক্ষণ-শিকন সামগ্ৰীসমূহ যেনে-চাৰ্ট, মেপ, গ্ল'ব আদি ব্যৱহাৰ কৰি সমাজ বিজ্ঞান, পৰিৱেশ অধ্যয়ন আদি বিষয়ৰ শিকন ফলাফলসমূহ আয়ত্ত কৰোৱাত গুৰুত্ব দিব পাৰে।
- পৰিৱেশ অধ্যয়নৰ কিছুমান বিষয় যেনে : বিচিত্ৰ প্ৰাণী, উৎসৱ আদিৰ বাবে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক 'ভিডিঅ' প্ৰদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰিব পাৰে।
- ৰাষ্ট্ৰীয় উৎসৱ বা দিৱসসমূহত সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ অংশগ্ৰহণৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব প্ৰদান কৰিব যাতে তেওঁলোকে এই উৎসৱ/দিৱসসমূহৰ গুৰুত্ব উপলব্ধি কৰিব পাৰে।
- একেধৰণৰ আকাংক্ষিত শিকন ফলাফল আহৰণ কৰিবলৈ শিক্ষকে সুবিধা অনুযায়ী এটাতকৈ অধিক শ্ৰেণীক একে সময়তে জড়িত কৰাব পাৰে।
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক গণিত বিষয়ত সংখ্যাগুণন, সংখ্যাপ্ৰক্ৰিয়া, কোণ, জোখ-মাখ (আয়তন, ভৰ, দৈৰ্ঘ্য) ভগ্নাংশ, দ্বি-মাত্ৰিক, ত্ৰি-মাত্ৰিক, সমমিতি, তথ্যৰ ব্যৱহাৰ আদিৰ জ্ঞান দিয়াৰ ক্ষেত্ৰত দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত সংগতি থকা ক্ৰিয়াকলাপ কৰাব পাৰে।
- ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ শিকনৰ মান নিৰূপণ (assessment) ৰ তথ্যসমূহ সংৰক্ষণ কৰি থ'ব পাৰে।

সূচী

শ্ৰেণী	বিষয়	পৃষ্ঠা নং
চতুৰ্থ	অসমীয়াঃ ভাষা-১	১
	গণিত	২
	ইংৰাজীঃ ভাষা-২	৩
	পৰিৱেশ অধ্যয়ন	৪-৫
পঞ্চম	অসমীয়া : ভাষা-১	৬
	গণিত	৭
	ইংৰাজীঃ ভাষা-২	৮
	পৰিৱেশ অধ্যয়ন	৯
ষষ্ঠ	অসমীয়া : ভাষা-১	১০
	গণিত	১১
	ইংৰাজীঃ ভাষা-২	১২
	বিজ্ঞান	১৩
	সমাজ বিজ্ঞান	১৪
সপ্তম	অসমীয়া : ভাষা-১	১৫
	গণিত	১৬
	ইংৰাজীঃ ভাষা-২	১৭
	বিজ্ঞান	১৮-১৯
	সমাজ বিজ্ঞান	২০
অষ্টম	অসমীয়া : ভাষা-১	২১
	গণিত	২২
	ইংৰাজীঃ ভাষা-২	২৩
	বিজ্ঞান	২৪
	সমাজ বিজ্ঞান	২৫

শ্ৰেণী : চতুৰ্থ ■ বিষয় : অসমীয়া (ভাষা-১)

ক্র নং	তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পাঠ	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কবিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	আমাৰ গাঁও (পাঠ নং ১)	মোৰ দেশ ভাল (পাঠ নং ১)	□ শুদ্ধ উচ্চৰণৰ সৈতে পদ্য/কবিতা আবৃত্তি কৰিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিভিন্ন ধৰণৰ পদ্য/কবিতা আদি নিজ শৈলীৰে আবৃত্তি কৰিবলৈ সুযোগ দিব।	□ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৰ উপলব্ধ হ'ব।
২	একতাৰ বল (পাঠ নং ২)	দীঘল ঠেঙীয়া(পাঠ নং ৬)	□ ছাত্ৰ- ছাত্ৰীয়ে মান্যভাষাত শুনা পদ্য/কবিতা, গল্প, সাধু আদি নিজা শৈলীৰে ক'ব, প্ৰশ্ন সুধিব আৰু নিজৰ ভাব সংযোজন কৰি প্ৰতিক্ৰিয়া প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব।	□ পাঠ্যপুথিৰ উপৰি মান্যভাষাত থকা শিশু উপযোগী গল্প, কাহিনী আদি নিজৰ ভাষাৰে কোৱাৰ সুযোগ প্ৰদান কৰিব।	
৩	ৰূপকৌৰৱ জ্যোতিপ্ৰসাদ আগৰৱালা(পাঠ নং ৩)	কলাগুৰু বিষ্ণুপ্ৰসাদ ৰাভা (পাঠ নং ৩)	□ প্ৰতিষ্ঠিত কবি, সাহিত্যিক আৰু মহৎলোকৰ কৰ্মৰাজি আৰু জীৱন শৈলী পঢ়ি, বুজি অনুপ্ৰাণিত হ'ব।	□ শিক্ষকে প্ৰতিষ্ঠিত কবি, সাহিত্যিকৰ চিত্ৰ সম্বলিত চাৰ্ট ব্যৱহাৰ কৰি তেওঁলোকৰ বিষয়ে জানিবলৈ অনুপ্ৰাণিত কৰিব।	
৪	আগলি বাঁহত বগলীৰ বাঁহ (পাঠ নং ৪)	বৰদৈচিলা (পাঠ নং ১০)	□ শুদ্ধ উচ্চৰণৰ সৈতে আবৃত্তি কৰিবপৰাৰ লগতে প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে ধাৰণা লাভ কৰিব। □ বিভিন্ন লিখনিত পোৱা নতুন শব্দৰ প্ৰসংগ বুজিব আৰু শব্দবোৰৰ অৰ্থ সুনিশ্চিত কৰিবলৈ অভিধান ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰকৃতিৰ লগত জড়িত বিভিন্ন কবিতা সংগ্ৰহ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব।	□ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৫	শিৱসাগৰ চাওঁ আহা (পাঠ নং ১২)	অসমৰ কাঁহ শিল্প(পাঠ নং ৯)	□ জাতীয় সংস্কৃতি সংৰক্ষণ, সাহিত্য, ঐতিহ্য আৰু পৰম্পৰা সম্পৰ্কীয় লিখনি আগ্ৰহেৰে পঢ়িব পাৰিব। □ যুক্তাক্ষৰযুক্ত শব্দৰ ব্যৱহাৰ থকা সাধু, গল্প, কাহিনী আদি পঢ়িব আৰু লিখিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে চিত্ৰ আৰু কল্পনা শক্তিৰ বিকাশৰ বাবে বিভিন্ন অভিজ্ঞতা (দেখি, শুনি, পঢ়ি) নিজাববীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰাৰ সুযোগ দিব। □ ছপা লিখনিত থকা যুক্তাক্ষৰযুক্ত শব্দ আৰু বাক্য পঢ়িবলৈ উৎসাহিত কৰিব।	
৬	কামৰ সৰু বৰ নাই (পাঠ নং ১৩)	আজৰি পৰৰ কাম (পাঠ নং ১২)	□ আজৰি সময়ৰ সদ্যব্যৱহাৰ কৰিবপৰাৰ লগতে কামৰ যে সৰু বৰ নাই সেয়া উপলব্ধি কৰিব। □ যুক্তাক্ষৰ ভাঙিব আৰু লিখিব পাৰিব।	□ আজৰি সময়ত বিভিন্ন ঘৰুৱা কাম, খেলা-ধুলা, গীত-মাত, নাটকৰ চৰ্চা, গল্প, কাহিনী, বাতৰি কাকত আদি পঢ়াৰ বাবে উৎসাহিত কৰিব।	
৭	মৰমৰ আই (পাঠ নং ১৪)		□ মাতৃমেহ যে অতুলনীয় সেই কথা অনুভৱ কৰিব পাৰিব।	□ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিজ মাতৃৰ দৈনন্দিন জীৱনৰ কাম-কাজ, বীতি-নীতি, আচাৰ-ব্যৱহাৰ আদি পৰ্যবেক্ষণ কৰি ক'বলৈ দি মাতৃমেহ যে অতুলনীয় সেই কথা শিক্ষকে উপলব্ধি কৰাব। □ প্ৰত্যক জীৱৰ বাবে যে মাতৃমেহ অতুলনীয় সেই সন্দৰ্ভত দৃশ্য-শ্ৰাব্য মাধ্যমেৰে আলোকপাত কৰাব। □ মাতৃমেহ জড়িত গীত-মাত আদি ৰচনা বা সংগ্ৰহ কৰি গাবলৈ দিব।	□ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

শ্ৰেণী : চতুৰ্থ ■ বিষয় : গণিত

ক্রঃ নং	তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পাঠ	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	আকৃতি আৰু নক্সা (পাঠ নং ১)	আকৃতি আৰু নক্সা (পাঠ নং ১)	<ul style="list-style-type: none"> □ চৌপাশত থকা আকৃতিবিলাকৰ বিষয়ে বোধ জন্মিব। □ দ্বি-মাত্ৰিক আকৃতিৰ বিষয়ে জানিব। □ প্ৰদত্ত জালিৰ সহায়ত সুযম ঘনক/আয়তীয় ঘনক প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ চৌপাশ/শ্ৰেণীকোঠাত উপলব্ধ বিভিন্ন আকৃতিৰ বস্তু সংগ্ৰহ কৰি সেইবোৰৰ আকাৰ, আকৃতি অনুসৰি শ্ৰেণীবিভাজন/ বিভক্ত কৰিব দিব। □ কাগজ ভাঁজ কৰি/কাটি দ্বি-মাত্ৰিক আকৃতি প্ৰস্তুত কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা খনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজাৰ উপলব্ধ হ'ব। □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
২	<ul style="list-style-type: none"> □ সংখ্যাৰ ধাৰণা ১০০ৰপৰা ৫০০ লৈ (পাঠ নং ২) □ সংখ্যাৰ ধাৰণা ৫০১ৰপৰা ৯৯৯ লৈ (পাঠ নং ৪) 	সংখ্যা(পাঠ নং ২)	<ul style="list-style-type: none"> □ তিনিটা অংকবিশিষ্ট সংখ্যাৰে কাৰ্য কৰিব পাৰিব। □ ১০,০০০ লৈকে স্থানীয় মান ব্যৱহাৰৰ জৰিয়তে সংখ্যাবোৰ পঢ়িব আৰু লিখিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এটা দলক সংখ্যা লিখিব (১০,০০০ ৰ ভিতৰত) দিব আৰু আনটো দলক সংখ্যাসমূহ পঢ়িব দিব। 	
৩	সময়(পাঠ নং ৩)	সময় (পাঠ নং ১৪)	<ul style="list-style-type: none"> □ ঘড়ী চাবলৈ শিকাৰ লগতে ঘণ্টা আৰু মিনিটত সময় ক'ব পাৰিব আৰু সময়ক a.m আৰু p.mত প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব। □ ১২ঘণ্টীয়া ঘড়ী সাপেক্ষে ২৪ ঘণ্টীয়া ঘড়ীৰ সম্পৰ্ক স্থাপন কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে তলৰ প্ৰশ্নসমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সুধিব — ক) ৰাতিপুৱা কিমান সময়ত উঠা ? খ) স্কুললৈ কেইটা বজাত আহা ? গ) স্কুলৰপৰা ঘৰলৈ কিমান সময়ত যোৱা ? <p>এই প্ৰশ্নকেইটাৰ আলমত ঘড়ীৰ সহায়ত নিৰ্দিষ্ট সময়ৰ ধাৰণা প্ৰদান কৰিব।</p>	
৪	তথ্য সংগ্ৰহ (পাঠ নং ১৩)	তথ্যৰ ব্যৱহাৰ (পাঠ নং ৭)	<ul style="list-style-type: none"> □ তথ্য আহৰণ কৰি দাগচিহ্নৰ জৰিয়তে তথ্যসমূহ সচিত্ৰ লেখৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰিব পাৰিব। □ সংগৃহীত তথ্যসমূহ তালিকা আৰু দণ্ডলেখৰ সহায়ত উপস্থাপন কৰি ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিদ্যালয় প্ৰাংগনত উপলব্ধ দৃশ্যমান বস্তু পৰ্যবেক্ষণ কৰি তথ্য সংগ্ৰহ কৰিব দিব। লগতে লেখচিত্ৰৰ দ্বাৰা উপস্থাপন কৰিব দিব। 	
৫	টকা আৰু পইচা(পাঠ নং ১৪)	টকা আৰু পইচা(পাঠ নং ৪)	<ul style="list-style-type: none"> □ পাটিগণিতৰ মৌলিক চাৰি প্ৰক্ৰিয়াৰ ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা দৈনন্দিন জীৱনত উদ্ভৱ হোৱা টকা-পইচা সম্বন্ধীয় সমস্যাৰ সমাধান কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ নকল টকা বা কাৰ্ডৰ সহায়ত দলগতভাৱে 'বজাৰ-বজাৰ' ক্ৰিয়াকলাপ কৰাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

- দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

Class-IV ■ Subject: English(Language-2)

Sl. No.	Lesson of Class. III	Lesson to be clubbed with Class. IV	Learning outcomes of clubbed /single lessons	Suggestive activities	Remark
1.	Ten Little Fingers (Lesson-1)	Oh, Look at the Moon. (Lesson-1)	☐ Recite poems individually/ in groups with correct pronunciation and intonation. ☐ It will develop their imaginative thinking	☐ The teacher will recite any poem with correct pronunciation and Intonation.	☐ The classes from IV- VIII are included in this complementary material. From Class I to Class-III bridge material will be made available in the school ☐ To manage the lessons as per the complementary materials provided, the teacher will prepare a weekly plan on the model of the daily time-table . ☐ In addition to that the teacher will adopt strategies from ownself for lesson integration and activities to be done.
2.	Two Friends and a Bear (Lesson-2)	The Hidden Treasure. (Lesson-4)	☐ Develop their 4 skills (reading, writing, listening & speaking) of language. ☐ Understand the moral of the story	☐ The teacher will explain the story to the students and ask them the moral of that particular story. ☐ The teacher will encourage the students to explore the library and collect story books	
3.	A Brave General (Lesson-3)	_____	☐ They can understand the story and characters in English language.	☐ The teacher will provide them few jumbled words and sentences and tell them to rearrange the words and sentences.	
4.	Never say 'I can't!' (Lesson-7)	_____	☐ Understand and apply the element of sentence and grammar.	☐ Some questions will be asked by the teacher based on their daily life and students will try to answer them.	

- The teaching should be made interesting with the use of various audio, video, interactive content, and practice resource available on DIKSHA portal.

শ্ৰেণী : চতুৰ্থ ■ বিষয় : আমি আৰু আমাৰ পৰিবেশ

ক্রঃ নং	তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পাঠ	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	গছ-গছনিৰ কথা (পাঠ নং ১)	ভিন ভিন পৰিবেশৰ উদ্ভিদ (পাঠ নং ৮)	<ul style="list-style-type: none"> □ আকাৰ আৰু গঠনৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি উদ্ভিদসমূহৰ চাৰিটা ভাগৰ বিষয়ে বুজি পাব। □ চৌপাশে থকা উদ্ভিদৰ পাতৰ আকৃতি, বৰণ, গঠন শৈলী, গোন্ধ আদি সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ চিনাক্ত কৰাৰ উপৰি গা-গছ আৰু গছৰ বাকলি চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ চৌপাশত থকা বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ উদ্ভিদৰ পাত সংগ্ৰহ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দলগতভাৱে প্ৰকাৰ অনুযায়ী চিনাক্তকৰণ কৰিব দিব। □ ঔষধি গছৰ নাম, বৈজ্ঞানিক নাম আৰু উপকাৰিতাৰ বিষয়ে উল্লেখ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক তালিকা প্ৰস্তুত কৰাত শিক্ষকে সহায় কৰিব। □ বিভিন্ন পাতৰ হাৰ্বেৰিয়াম প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দি এলবাম বনাবলৈ দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সস্তাৰ উপলব্ধ হ'ব। □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
২	ফুল (পাঠ নং ২)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ ফুলৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ যেনে- গোন্ধ থকা, গোন্ধ নথকা আৰু বিভিন্ন স্বতন্ত্ৰ ফুলা-ফুলৰ নাম জানিব। □ ফুলৰ বিভিন্ন ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে বিভিন্ন ফুলৰ চিত্ৰ প্ৰদৰ্শন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সেই ফুলসমূহৰ নাম আৰু ৰঙৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দিব। □ ফুলৰ বিভিন্ন ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে ক'বলৈ দিব। 	
৩	প্ৰাণীৰ বাসস্থান (পাঠ নং ৩)	জীৱ আৰু পৰিবেশ (পাঠ নং ৭)	<ul style="list-style-type: none"> □ চৌপাশে থকা প্ৰাণী আৰু চৰাইৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্যসমূহ চলন, ক'ত থাকে, খাদ্যভাস, মাত ইত্যাদি চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। □ মানুহে বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ ঘৰ সাজোতে ব্যৱহাৰ কৰা প্ৰয়োজনীয় সামগ্ৰীৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে স্মাৰ্টফোনৰ জৰিয়তে বিভিন্ন প্ৰাণীৰ বাসস্থানৰ ভিডিঅ'ছবি দেখুৱাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তাৰ আলমত চৌপাশত থকা জীৱ-জন্তুৰ বাসস্থানৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব দিব। 	
৪	বিচিত্ৰ প্ৰাণী (পাঠ নং ৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ স্থলচৰ, জলচৰ আৰু উভচৰ প্ৰাণীৰ বিষয়ে জানিব। □ বেছিভাগ প্ৰাণীয়েই যে খাদ্যৰ বাবে উদ্ভিদৰ ওপৰত নিৰ্ভৰশীল সেই বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে বিভিন্ন প্ৰাণীৰ নামৰ এখন চাৰ্ট প্ৰস্তুত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চাৰ্টখনৰপৰা জলচৰ, স্থলচৰ আৰু উভচৰ প্ৰাণী আদি তিনিভাগত বিভক্ত কৰিবলৈ দিব। 	
৫	পানী (পাঠ নং ৫)	পানী (পাঠ নং ৩)	<ul style="list-style-type: none"> □ পানীৰ বিভিন্ন উৎসসমূহৰ বিষয়ে জানিব। □ পানীৰ সদ্ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জানিব। □ পানী কেনেকৈ দূষিত হয় এই বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে শব্দ শৃংখলাৰ জৰিয়তে পানীৰ বিভিন্ন উৎসসমূহ বাছি উলিয়াই ক'বলৈ দিব। □ বিদ্যালয়ত 'বিশ্ব জল দিৱস'ৰ লগত সংগতি ৰাখি ৰচনা লিখা প্ৰতিযোগিতাৰ আয়োজন কৰিব। 	
৬	শৰীৰৰ যতন (পাঠ নং ৬)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ শৰীৰ সুস্থ সৰল কৰি ৰাখিবৰ বাবে আহাৰ, জিৰণি আৰু টোপনিৰ যে প্ৰয়োজন সেই বিষয়ে বুজি পাব। □ শৰীৰ সৰল কৰি ৰাখিবৰ বাবে খেলা-ধূলা আৰু ব্যায়াম যে অতি দৰকাৰী এই বিষয়ে বুজি পাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বয়সৰ উপযোগী হোৱাকৈ শৰীৰ চৰ্চা, ধ্যান, যোগাসন আদিৰ ওপৰত নিৰ্মিত বিভিন্ন ভিডিঅ'ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দেখুৱাব। □ শিক্ষকে আগ্ৰহী ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বাৰা যোগাসন/লঘু ব্যায়াম প্ৰদৰ্শন কৰোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। 	
৭	মৌজাদাৰ ককা (পাঠ নং ১৬)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ নিজৰ গাঁও, চুবুৰী, মৌজা, ৰাজহ চক্ৰ আৰু মহকুমাৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিজ নিজ মৌজাৰ মৌজাদাৰৰ নাম সংগ্ৰহ কৰিবলৈ দিব। তাৰ আধাৰত তেওঁলোকৰ কামসমূহ শ্ৰেণীকক্ষত বুজাই ক'ব। 	

ক্রঃ নং	তৃতীয় শ্ৰেণীৰ পাঠ	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
৮	আমাৰ ৰাজ্যখন আৰু ইয়াৰ জিলাসমূহ (পাঠ নং ১৭)	☐ আমাৰ ৰাজ্যখন আৰু ইয়াৰ জিলাসমূহৰ কিছু কথা (পাঠ নং ১৭) ☐ অসমৰ জিলাসমূহ (পাঠ নং ১৮)	☐ মানচিত্ৰত চুবুৰীয়া অঞ্চল, সাংকেতিক চিহ্ন, কোনো ঠাইৰ স্থিতি, গুৰুত্বপূৰ্ণ ঠাই আদি চিনাক্ত কৰিব পাৰিব আৰু আনকো সেইবোৰ বিচাৰি উলিওৱাত নিৰ্দেশনা দিব পাৰিব। ☐ নিজ ৰাজ্য, জিলা আৰু চাৰিসীমাৰ বিষয়ে জানিব।	☐ শিক্ষকে মানচিত্ৰ / গোলকৰ সহায়ত নিজৰ জিলাৰ লগতে ৰাজ্যৰ দৰ্শনীয় স্থান, উল্লেখযোগ্য নদ-নদী আদি দেখুৱাব।	☐ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৯	আজৰি সময়ৰ ব্যৱহাৰ (পাঠ নং ১৮)	—	☐ সৃজনীমূলক কামৰ যোগেদি কেনেকৈ আজৰি সময়ৰ সদ্ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰি সেই বিষয়ে বুজি পাব। ☐ আলোচনী, সাধু কিতাপ, বাতৰি কাকত, শিশুৰ শিতানসমূহ পঢ়াৰ অভ্যাস গঢ়ি তুলিব পাৰিব।	☐ শিক্ষকে আজৰি সময়ত বিভিন্ন ধৰণৰ শিশু উপযোগী কিতাপৰপৰা কৌতুক, সাঁথৰ, কাহিনী, আদি সংগ্ৰহ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়িব দিব আৰু নিজৰ ভাষাত ক'বলৈ দিব। ☐ হস্তশিল্পৰ লগত জড়িত বিভিন্ন প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিব।	

- দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : পঞ্চম ■ বিষয় : অসমীয়া (ভাষা-১)

ক্রম নং	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠ	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	মানুহৰ মাজলৈ কাপোৰ কেনেকৈ আহিল (পাঠ নং ২)	তিনিটা মাছৰ কাহিনী (পাঠ নং ১০)	<ul style="list-style-type: none"> □ চিত্ৰ আৰু কল্পনা শক্তিৰ সহায়ত বিভিন্ন অভিজ্ঞতা নিজাববীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব। □ প্ৰবচন, নীতিকথা আদি জানিব আৰু সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে বিভিন্ন ধৰণৰ সাধু, কাহিনী আদি পঢ়িব দি নিজাববীয়াকৈ প্ৰকাশ কৰিবলৈ সুবিধা দিব। □ সাঁথৰ সোধা আৰু ভঙা, প্ৰবচন, নীতি কথা আদি জানিব দি সঠিকভাৱে প্ৰয়োগ কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সন্তাৰ উপলব্ধ হ'ব। □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময়
২	লঘোণ (পাঠ নং ৪)	পিঠাৰ মেল (পাঠ নং ৪)	<ul style="list-style-type: none"> □ ধলুৱা খাদ্যৰ বিষয়ে জানিব আৰু ইয়াৰ উপকাৰিতাৰ বিষয়ে বুজি পাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ধলুৱা খাদ্য সন্তাৰৰ লগত সংগতি ৰাখি শ্ৰেণীকক্ষত আকস্মিক বক্তৃতা আদি অনুষ্ঠিত কৰিব। 	
৩	জন্ম দিনৰ আয়োজন (পাঠ নং ১৩)	ভতুৱা আৰু খৰুৱাৰ খবিয়াল (পাঠ নং ৯)	<ul style="list-style-type: none"> □ শিশু উপযোগী ভাওনা, ভ্ৰাম্যমাণ থিয়েটাৰ, নাটক, দূৰদৰ্শনৰ কাৰ্যসূচী চাব আৰু অনাতাঁৰ কেন্দ্ৰৰ দ্বাৰা প্ৰচাৰিত অনুষ্ঠান শুনি নিজাববীয়াকৈ গদ্যকপত ক'ব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পাঠটি নাট্যকপত প্ৰকাশ কৰিবলৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উৎসাহিত কৰিব। 	
৪	গছে যদি খোজ কাঢ়ে (পাঠ নং ১৪)	ফুলকৌঁৱৰ গীত (পাঠ নং ৭)	<ul style="list-style-type: none"> □ কল্পনা শক্তিৰ বিকাশ ঘটিব। □ অসমীয়া আখ্যানমূলক গীতৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ পাঠত সন্নিবিষ্ট পদসমূহ চিনাক্ত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব দিব। □ শিক্ষকে গছ, ফুল, চৰাই, পখিলা, জোনবাই আদিৰ দৰে কিছুমান ছবি ব'ৰ্ডত অংকন কৰিব। এতিয়া সেইচিত্ৰসমূহক একোটা চৰিত্ৰ হিচাপে ধৰি প্ৰত্যেক ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক একোটা সংলাপ আৰ্হি/প্ৰস্তুত কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব। □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

- দীক্ষা পঢ়োঁলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : পঞ্চম ■ বিষয় : গণিত

ক্রঃ নং	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠ	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	সংখ্যাৰ ধাৰণা (পাঠ নং ২)	সংখ্যা আৰু প্ৰক্ৰিয়া (পাঠ নং ১)	<ul style="list-style-type: none"> □ চৌপাশত থকা ১০,০০০ লৈকে সংখ্যাসমূহ স্থানীয় মানসহ পঢ়ি দৈনন্দিন জীৱনত সংখ্যাৰ মৌলিক প্ৰক্ৰিয়া প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব। □ এটা ডাঙৰ সংখ্যাক স্থানীয়মান অনুসাৰে ভাঙি লৈ উপযুক্ত নিয়ম ব্যৱহাৰ কৰি যোগ, বিয়োগ আৰু পূৰণ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ৫ খন মটৰ চাইকেলৰ নম্বৰ আৰু ৩খন গাড়ীৰ নম্বৰ লিখি আনিব দি প্ৰত্যেককে ক'বলৈ দিব আৰু তাৰ ভিত্তিত স্থানীয় মানৰ ধাৰণা স্পষ্ট কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা খনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সন্তাৰ উপলব্ধ হ'ব।
২	দৈৰ্ঘ্য (পাঠ নং ৩)	জোখ-মাখ(দৈৰ্ঘ্য), (পাঠ নং ৮)	<ul style="list-style-type: none"> □ দুটা অৱস্থানত থকা বস্তুৰ দৈৰ্ঘ্য বা দূৰত্ব অনুমান কৰিবপৰা কৌশল আয়ত্ত কৰি দৈৰ্ঘ্য জুখিবপৰা এককবোৰ জনাৰ লগতে সেইবোৰৰ মাজৰ সম্পৰ্কবোৰ জানিব। □ এককবোৰক ডাঙৰৰপৰা সৰুলৈ আৰু সৰুৰপৰা ডাঙৰলৈ ৰূপান্তৰ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক স্কেল বা ফিটা (মি : আৰু ছে : মি: থকা) ৰে নিজৰ গণিতৰ পাঠ্যপুথিখনৰ দীঘ আৰু প্ৰস্থৰ জোখ-মাখ উলিয়াব দিব। □ দীঘল ফিটাৰ (মি : আৰু ছে : মি :) জৰিয়তে ডেঙ-বেঞ্চৰ দীঘ, কোঠাৰ দীঘ মি : আৰু ছে : মি :ত নিৰ্ণয় কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৩	পৰিসীমা আৰু কালি (পাঠ নং ১৩)	কালি আৰু পৰিসীমা (পাঠ নং ৩)	<ul style="list-style-type: none"> □ সৰল, জ্যামিতিক আকৃতিৰ (আয়ত, বৰ্গ, ত্ৰিভুজ) কালি আৰু পৰিসীমা নিৰ্ণয় কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ চৌপাশৰ পৰিৱেশত থকা বিভিন্ন বস্তুৰ (বাৰ্ড, খিৰিকী, কিতাপ, বহী আদি) সহায়ত আকৃতিৰ ধাৰণাৰ লগতে কালি আৰু পৰিসীমাৰ জোখ এককত প্ৰকাশ কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

- দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

Class-V ■ Subject: English(Language-2)

Sl. No.	Lesson of Class. IV	Lesson to be clubbed with Class. V	Learning outcomes of clubbed /single lessons	Suggestive activities	Remark
1.	The Ant and the Grasshopper. (Lesson-2)	The Joy of Helping. (Lesson-2)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Participate in classroom discussions on questions based on the day to day life and texts he/she already read or heard. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will follow the activity No.3 of the lesson and make every student read. ❑ Students will be encouraged to read other story books. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The classes from IV- VIII are included in this complementary material. From Class I to Class-III bridge material will be made available in the school ❑ To manage the lessons as per the complementary materials provided, the teacher will prepare a weekly plan on the model of the daily time-table . ❑ In addition to that the teacher will adopt strategies from ownself for lesson integration and activities to be done.
2.	Who has seen the wind? (Lesson-3)	All Things Bright and Beautiful. (Lesson-1)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Recites poems with appropriate expressions and intonation. ❑ Will be able to describe about nature in English language. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ They will be told to write few sentences on their surrounding. ❑ Encourage the students to use the dictionary to find out spellings and meaning of the word. 	
3.	A visit to Sivasagar (Lesson-8)	The Joy of Living. (Lesson-6)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Describes briefly orally/in writing about events, places or personal experiences in English. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will give them dictation for various purposes. ❑ Students will be encouraged to read notice board, newspaper headlines, posters etc. 	

- The teaching should be made interesting with the use of various audio, video, interactive content, and practice resource available on DIKSHA portal.

শ্ৰেণী : পঞ্চম ■ বিষয় : আমি আৰু আমাৰ পৰিবেশ

ক্রঃ নং	চতুৰ্থ শ্ৰেণীৰ পাঠ	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	পৰিয়াল (পাঠ নং ১)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ একক পৰিয়াল আৰু যৌথ পৰিয়াল সম্পৰ্কে জনাৰ উপৰি পৰিয়ালৰ সদস্যসকলৰ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্ক, দায়বদ্ধতা, কৰ্তব্য আৰু নিৰ্ভৰশীলতাৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ব'ৰ্ডত পৰিয়াল বৃক্ষৰ চিত্ৰ অংকন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰিয়াল সম্পৰ্কে ধাৰণা দিব আৰু পৰিয়ালৰ সদস্যসকলৰ পাৰস্পৰিক সম্পৰ্কৰ বিষয়ে বুজাই ক'ব। □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পৰিয়ালৰ প্ৰতিজন সদস্যই কৰা কামৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰি আনিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৱ উপলব্ধ হ'ব।
২	উৎসৱ (পাঠ নং ২)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ অসমৰ উপৰি ভাৰতৰ আন আন প্ৰদেশৰ কিছুমান উল্লেখযোগ্য উৎসৱৰ বিষয়ে জানিব। □ বিভিন্ন ঠাইত উৎসৱসমূহ কেনেদৰে পালন কৰে তাক জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ অসমৰ লগতে আন আন প্ৰদেশৰ জাতীয় উৎসৱৰ লগত সংগতি ৰাখি চমু বক্তৃতা, আকস্মিক বক্তৃতা, জাতীয় পোছাক পৰিধান আদি প্ৰতিযোগিতা অনুষ্ঠিত কৰিব। □ বিভিন্ন প্ৰদেশৰ উৎসৱৰ ভিডিঅ'ৰ লগতে লোকগীত, লোক নৃত্যৰ ভিডিঅ' প্ৰদৰ্শনৰ ব্যৱস্থা কৰিব। 	
৩	ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱস (পাঠ নং ৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱসসমূহ, যেনে- গণতন্ত্ৰ দিৱস, স্বাধীনতা দিৱস, শিশু দিৱস, শিক্ষক দিৱস আৰু গান্ধী জয়ন্তীৰ বিষয়ে জানিব। □ ৰাষ্ট্ৰীয় পতাকাৰ গুৰুত্ব তথা তাৎপৰ্যৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ৰাষ্ট্ৰীয় দিৱসসমূহ উদ্‌যাপন কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত ছবি অঁকা, বক্তৃতা, নৃত্য-গীত আদিৰ অনুষ্ঠান কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৪	বায়ু (পাঠ নং ৫)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ বায়ুত থকা প্ৰধান গেছবোৰৰ নাম জানিব। □ বায়ু প্ৰদূষণৰ কাৰকসমূহ আৰু সেইবোৰ ৰোধ কৰাৰ উপায়সমূহ বুজি পাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পাঠটিত থকা (মমবাতি আৰু গিলাচ) ক্ৰিয়াকলাপটিৰ দ্বাৰা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আমাৰ চৌপাশে থকা বায়ুৰ লগত মিহলি হৈ থকা বিভিন্ন গেছৰ বিষয়ে ধাৰণা দিব। □ বায়ু প্ৰদূষণ আৰু ইয়াৰ প্ৰতিৰোধ সম্পৰ্কীয় এখন সজাগতা সভা শিক্ষকে বিদ্যালয়ত অনুষ্ঠিত কৰিব। 	
৫	উদ্ভিদ আৰু পৰিবেশ (পাঠ নং ৬)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ উদ্ভিদ আৰু প্ৰাণীৰ পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীলতা সম্পৰ্কে বুজি পাব। □ পৰিবেশৰ ভাৰসাম্যতা ৰক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত উদ্ভিদৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ উদ্ভিদৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ লগত সংগতি ৰাখি কিছুমান বিষয় নিৰ্বাচন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজত আকস্মিক বক্তৃতা বা চমু বক্তৃতাৰ আয়োজন কৰাৰ লগতে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শ্ৰু'গান, প'ষ্টাৰ লিখিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৬	কম্পিউটাৰ আৰু যোগাযোগ (পাঠ নং ১৬)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ যোগাযোগৰ বিভিন্ন ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে জানিব। □ কম্পিউটাৰৰ বিভিন্ন অংশ আৰু এইবোৰৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ব'ৰ্ডত কম্পিউটাৰৰ ছবি এখন দেখুৱাই ইয়াৰ বিভিন্ন অংশসমূহ চিনাকি কৰাই দিয়াৰ লগতে সেইবোৰৰ কাম সম্পৰ্কে বুজাই দিব। □ কম্পিউটাৰৰ সহায়ত কৰিবপৰা কামৰ তালিকা এখন প্ৰস্তুত কৰিব দিব। 	

শ্ৰেণী : ষষ্ঠ ■ বিষয় : অসমীয়া(ভাষা-১)

ক্রঃ নং	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠ	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত/একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	অসম আমাৰ ৰূপহী (পাঠ নং ১)	সবাতোকৈ আপোন (পাঠ নং ১)	<ul style="list-style-type: none"> □ কবিতা/গীতৰ মূলভাৱ বুজি লিখিব পাৰিব। □ স্বদেশপ্ৰীতি, প্ৰকৃতিপ্ৰীতিৰ মনোভাৱ গঢ়ি উঠিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ পাঠ্যপুথিত সন্নিবিষ্ট স্বদেশ প্ৰেমমূলক কবিতাসমূহ শুদ্ধ ৰূপত জানিবৰ বাবে অভিজ্ঞ ব্যক্তিৰ দ্বাৰা বা কৰ্মশালাৰ জৰিয়তে শিকোৱাৰ ব্যৱস্থা কৰিব। □ নতুনকৈ পোৱা শব্দৰ অৰ্থ বুজিবলৈ অভিধান ব্যৱহাৰৰ কৌশল শিকাৰ। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটী পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজ্জাৰ উপলব্ধ হ'ব। □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব। □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
২	পখী আৰু মানুহ (পাঠ নং ২)	বুধিয়ক বীৰবল (পাঠ নং ২)	<ul style="list-style-type: none"> □ সাধু/ কাহিনী আদি পঢ়ি নিজৰ কথাবে ক'ব পাৰিব। □ সাধুৰ জৰিয়তে পৰিৱেশৰ প্ৰতি সজাগতাৰ ভাব জন্মিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ কোনো কাহিনী, গল্প আদি পঢ়ি কাহিনীটোৰ বিষয়ে জানিবলৈ, ঘটনাৰ ক্ৰম ৰক্ষা কৰিবলৈ, যুক্তি দিবলৈ আৰু ঘটনা সম্পৰ্কত মতামত দিবলৈ সুযোগ দিব। □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পুথিভঁড়াললৈ নি শিশু গল্প-পুথি আদি নিৰ্বাচন কৰিব দিব। 	
৩	অৰুপৰ আবেদন(পাঠ নং ৩)	—————	<ul style="list-style-type: none"> □ চিঠি আৰু আবেদনৰ ধাৰণা স্পষ্ট হ'ব আৰু লিখিব পাৰিব। □ ক্ৰিয়াৰ কালৰ ধাৰণা পাব আৰু প্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিভিন্ন নিমন্ত্ৰণী পত্ৰৰ আলমত শিক্ষকে চিঠি-পত্ৰ আৰু আবেদনৰ আভাস দিব। □ ব'ৰ্ডত ভিন্ন ক্ৰিয়াৰ কালৰ কেইটামান বাক্য লিখি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক 'কাল'ৰ আভাস দিব। 	
৪	ওজাপালি (পাঠ নং ১৩)	মনোৰম মাজুলী(পাঠ নং ১২)	<ul style="list-style-type: none"> □ জাতীয় সাহিত্য, সাংস্কৃতিক ঐতিহ্য, পৰম্পৰা সম্পৰ্কীয় লিখনি পঢ়ি সেই বিষয়ে জানিবলৈ আগ্ৰহী হ'ব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ম'বাইল/প্ৰজেক্টৰৰ সহায়ত সত্ৰীয়া সংস্কৃতি, বাস-মহোৎসৱ, দৰঙৰ ওজাপালি আদিৰ বিভিন্ন ভিডিঅ' প্ৰদৰ্শন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অসমৰ থলুৱা সংস্কৃতিৰ চমু বিৱৰণ দিব। 	

● দীক্ষা পঢ়েলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : ষষ্ঠ ■ বিষয় : গণিত

ক্রঃ নং	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠ	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কবিৰপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	কোণ (পাঠ নং ২)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ কোণ আৰু আকৃতিৰ ধাৰণা উদ্ভাৱন কৰি পৰিবেশত পোৱা বস্তুৰপৰা কোণৰ উদাহৰণবোৰ চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। □ কোণৰ জোখ অনুসৰি কোণবিলাকক শ্ৰেণী বিভাজন কৰি সেইবোৰ নম্বাৰে প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ পৰিবেশত উপলব্ধ বিভিন্ন কোণাকৃতিৰ অৱয়ববোৰ পৰ্যবেক্ষণ কৰি কোণৰ উদাহৰণবোৰ চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। □ পাঠ্যপুথিৰ চুক বিলাকত কিমান ডিগ্ৰী কোণ থাকে সেইসমূহ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক কোণমান যন্ত্ৰৰ সহায়ত জুখি ক'বলৈ দিব। এই ক্ষেত্ৰত শিক্ষকে সহায় কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৱ উপলব্ধ হ'ব। □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
২	গুণিতক আৰু উৎপাদক (পাঠ নং ৪)	সংখ্যাৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰ(পাঠ নং ২)	<ul style="list-style-type: none"> □ পূৰণৰ নিয়ম এটা এৰি এটা গণনা কৰা, উৎপাদক বৃদ্ধ আৰু উৎপাদক চকৰিৰ জৰিয়তে উৎপাদকৰ ধাৰণাৰ বিকাশ কৰিব পাৰিব। □ বিশেষ পৰিস্থিতিত গঃসাঃউঃ আৰু লঃসাঃগঃ কেনেকৈ প্ৰয়োগ কৰিব লাগে জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক দলত ভাগ কৰি কেইটামান সংখ্যা যেনে- ১,২,৩,৪ আদিৰ গুণিতক আৰু উৎপাদক উলিয়াব দিব। □ শিক্ষকে সংখ্যাকাৰ্ডৰ সহায় (১-৫০)লৈ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গুণিতক বাছি উলিয়াব দিব। □ উৎপাদক বৃদ্ধৰ সহায়ত কিছুমান নিৰ্দিষ্ট সংখ্যাৰ উৎপাদক উলিয়াব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৩	ত্ৰি-মাত্ৰিক আৰু দ্বি-মাত্ৰিক বস্তু (পাঠ নং ৫)	প্ৰাথমিক আকৃতিসমূহ(পাঠ নং ৬)	<ul style="list-style-type: none"> □ ত্ৰি-মাত্ৰিক আকৃতি এটা দ্বি-মাত্ৰিক আকৃতিত আঁকি প্ৰকাশ কৰিব পাৰিব। □ দ্বি-মাত্ৰিক/ ত্ৰি-মাত্ৰিক বস্তুবোৰৰ কাষ, শীৰ্ষবিন্দু, তল আদি বিলাক উদাহৰণ দি ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ কাৰ্ডব'ৰ্ডৰপৰা বৰ্গ, ত্ৰিভুজ, বৃত্ত আদি কাটি উলিয়াই ত্ৰি-মাত্ৰিক আৰু দ্বি-মাত্ৰিক আকৃতিৰ সাদৃশ্য আৰু পাৰ্থক্য বুজাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৪	আয়তন আৰু ভৰৰ জোখ (পাঠ নং ১১)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ আয়তন আৰু ভৰ জুখিবপৰা কিছুমান ডাঙৰ আৰু সৰু এককৰ মাজৰ সম্বন্ধ জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পানীৰ বটল, ৰঙীন পানীৰ পেকেট আদি সংগ্ৰহ কৰি তাৰ লেবেলত থকা ধাৰণ ক্ষমতাৰ এককৰ বিষয়ে ক'বলৈ দিব। 	
৫	চানেকি চাও আহা(পাঠ নং ১৩)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ বিভিন্ন ধৰণৰ চানেকিৰ লগতে সংখ্যাৰ চানেকি সমূহ উলিয়াব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে বিভিন্ন চানেকি সম্বলিত চাৰ্টৰ সহায়ত সংখ্যা চানেকিসমূহ বাছনি কৰিব দিব। 	
৬	জোখ-মাখৰ প্ৰয়োগ (পাঠ নং ১৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত দৈৰ্ঘ্য, ওজন, আয়তন আৰু সময় সম্বন্ধীয় সমস্যাসমূহ পাটিগণিতৰ মৌলিক চাৰি প্ৰক্ৰিয়াৰে সমাধান কৰিবলৈ শিকিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে সময়, দৈৰ্ঘ্য, ওজন, আয়তনৰ এককৰে ভিন ভিন বস্তুৰ উদাহৰণ দি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সেইসমূহৰ মুঠ জোখ-মাখ উলিয়াই নিৰ্দিষ্ট এককত প্ৰকাশ কৰিব দিব। 	

- দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

Class-VI ■ Subject: English(Language-2)

Sl. No.	Lesson of Class. V	Lesson to be clubbed with Class. VI	Learning outcomes of clubbed /single lessons	Suggestive activities	Remark
1.	Bird Talk. (Lesson-2)	The Rainbow. (Lesson-2)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Recites and shares English songs, poems, games, riddles stories, tongue twisters, etc. with peers and family members. ❑ Connects ideas that he/she has inferred , through reading and interaction, with his/her personal experiences. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will collect some pictures of birds and tell the students to write their names. ❑ The teacher will follow the activity no 11. of lesson 2 of class VI. ❑ By asking the names of various things of the classroom, the teacher will explain them about noun and pronoun. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The classes from IV- VIII are included in this complementary material. From Class I to Class-III bridge material will be made available in the school ❑ To manage the lessons as per the complementary materials provided, the teacher will prepare a weekly plan on the model of the daily time-table . ❑ In addition to that the teacher will adopt strategies from ownself for lesson integration and activities to be done.
2.	The Stork and the Fox. (Lesson-4)	—————	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Appreciate either verbally/ in writing the variety in food, dress. Customs and festivals as read/heard in his/her day to day life, in story books/heard in narratives/ seen in videos, films, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will encourage the learners to talk about the food seen in the picture. ❑ Instruction can be given by the teacher to act the story.(role-play). 	
3.	Hello Computer (Lesson-8)	Uses of ICT. (Lesson-4)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Students will gain knowledge of technology-friendly vocabulary. ❑ Writes informal letters/formal letters, messages and e-mails. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will teach the students the uses of computer. ❑ The teacher will enrich learners with the new words related to information and communication technology 	

- The teaching should be made interesting with the use of various audio, video, interactive content, and practice resource available on DIKSHA portal.

শ্ৰেণী : ষষ্ঠ ■ বিষয় : বিজ্ঞান

ক্রঃ নং	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠ	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	আমাৰ পৰিবেশ (পাঠ নং ১)	জীৱ আৰু ইয়াৰ চৌপাশ (পাঠ নং ৯)	<ul style="list-style-type: none"> □ মানৱসৃষ্ট আৰু প্ৰাকৃতিক পৰিবেশৰ বিষয়ে বুজি পোৱাৰ লগতে প্ৰাকৃতিক পৰিবেশ যে জৈৱিক আৰু অজৈৱিক উপাদানেৰে গঠিত সেই বিষয়ে জানিব পাৰিব। □ প্ৰকৃতি আৰু জীৱৰ পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীলতা বুজি পাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে এখন চিত্ৰৰ সহায়ত মানৱসৃষ্ট পৰিবেশ আৰু প্ৰাকৃতিক পৰিবেশৰ মাজত থকা পাৰ্থক্য বুজাই দিয়াৰ লগতে জীৱ আৰু উদ্ভিদৰ পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীলতাৰ কথাও উল্লেখ কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা খনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৱ উপলব্ধ হ'ব।
২	পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ (পাঠ নং ২)	খাদ্য: আমি ক'বপৰা পাওঁ ? (পাঠ নং ১)	<ul style="list-style-type: none"> □ তৃণভোজী, মাংসভোজী আৰু সৰ্বভোজী প্ৰাণীৰ পাৰ্থক্য জানিব পাৰিব। □ খাদ্যশৃংখল আৰু খাদ্যজালৰ পাৰ্থক্য জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ম'বাইল/প্ৰজেক্টৰ ব্যৱহাৰ কৰি 'ভিডিঅ' বা তথ্যচিত্ৰৰ সহায়ত তৃণভোজী, মাংসভোজী আৰু সৰ্বভোজী প্ৰাণীৰ ধাৰণা দিয়াৰ লগতে খাদ্যশৃংখল আৰু খাদ্যজালৰ পাৰ্থক্য বুজাই দিব। 	
৩	অসমৰ সংস্কৃতি(পাঠ নং ৩)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ অসমৰ সংস্কৃতিৰ বিষয়ে জানিব আৰু বিভিন্ন জাতি, জনগোষ্ঠীৰ সৈতে মিলা-প্ৰীতিৰে বাস কৰাৰ মনোভাৱ গঢ়ি উঠিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ অসম তথা ইয়াত থকা জনজাতিসমূহৰ লগত সংগতি থকা বিভিন্ন দিশ, যেনে- সাজপাৰ, আ-অলংকাৰ, উৎসৱ, খোৱা-বোৱা আদিৰ কিছুমান চিত্ৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চাৰ্চত দেখুৱাই বৈশিষ্ট্যসমূহ বুজাই দিব। 	
৪	প্ৰাকৃতিক সম্পদ(পাঠ নং ৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ অসমৰ বনজ, জলজ, খনিজ আৰু কৃষিজাত সামগ্ৰীৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে দৃশ্য-শ্ৰাব্য সৰ্জুলিৰ সহায় লৈ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ বিভিন্ন চিত্ৰৰ লগতে 'ভিডিঅ' দেখুৱাই সম্পদৰ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৫	সম্পদৰ সংৰক্ষণ (পাঠ নং ৫)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ প্ৰাকৃতিক সম্পদ সংৰক্ষণৰ ধূল-মূল আভাস লাভ কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে প্ৰাকৃতিক সম্পদ সংৰক্ষণৰ বাবে সজাগতা আনিবলৈ উপযুক্ত বাক্য লিখি কিছুমান প'ষ্টাৰ (যেনে-গছ থাকিলেহে প্ৰাণী থাকিব) তৈয়াৰ কৰিব দিব। 	
৬	বতৰ(পাঠ নং ৬)	আমাৰ চাৰিওফালে থকা বায়ু (পাঠ নং ১৫)	<ul style="list-style-type: none"> □ বতৰ যে বিভিন্ন উপাদানৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰে সেই বিষয়ে বুজিবলৈ সমৰ্থ হ'ব। □ বতৰ বিজ্ঞান কেন্দ্ৰৰ বিষয়ে জনাৰ লগতে বায়ু কিহেৰে গঠিত সেই বিষয়ে জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে বতৰৰ তথ্য সংগ্ৰহৰ বাবে ব্যৱহৃত সৰ্জুলিসমূহৰ চিত্ৰৰ লগতে নামৰ এখন তালিকা প্ৰদৰ্শন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বতৰৰ ধাৰণা দিব। 	
৭	আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষ (পাঠ নং ১৭)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ 'ভাৰত' নামৰ উৎপত্তিৰ লগতে ভাৰতৰ প্ৰাকৃতিক বিভাগ সম্পৰ্কে জানিব পাৰিব। □ ভাৰতৰ সংস্কৃতিত প্ৰতিফলিত হোৱা অনৈক্যৰ মাজৰ একো এই বিষয়ে বুজি পাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে মানচিত্ৰৰ সহায়ত ভাৰতৰ বিভিন্ন ৰাজ্যৰ লগতে পৰ্বত-পাহাৰ, নদ-নদী আদিৰ অৱস্থিতিৰ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে
৮	আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহ (পাঠ নং ১৮)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ ভাৰতৰ মানচিত্ৰত উত্তৰ-পূব চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। উত্তৰ-পূব ৰাজ্যসমূহৰ গঠনৰ ইতিবৃত্ত জনাৰ লগতে অসমৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহত বাস কৰা বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ব'ৰ্ডত উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ চাৰিসীমাৰ সৈতে মানচিত্ৰ এখন অংকন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক আঁকিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

● দীক্ষা পঢ়েলত উপলব্ধ বিভিন্ন 'ভিডিঅ', 'ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : ষষ্ঠ ■ বিষয় : সমাজ বিজ্ঞান

ক্রঃ নং	পঞ্চম শ্ৰেণীৰ পাঠ	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	☐ আমাৰ পৰিবেশ (পাঠ নং ১) ☐ প্ৰাকৃতিক সম্পদ (পাঠ নং ৪) ☐ সম্পদৰ সংৰক্ষণ (পাঠ নং ৫)	অসমঃ জলবায়ু, প্ৰাকৃতিক উদ্ভিদ, বন্যপ্ৰাণী আৰু কৃষি (পাঠ নং ৭)	☐ অসমৰ প্ৰাকৃতিক সম্পদ তথা জলবায়ুৰ বিষয়ে ধাৰণা লাভ কৰিব। ☐ অসমৰ প্ৰাকৃতিক উদ্ভিদৰ বিতৰণ তথা বন্যপ্ৰাণী সম্বন্ধে জানিব।	☐ শিক্ষকে দৃশ্য-শ্ৰাব্য সজুলিৰ সহায় লৈ প্ৰাকৃতিক সম্পদৰ বিভিন্ন চিত্ৰৰ লগতে তথ্যচিত্ৰ (কাজিৰঙা/ মানাহ বিষয়ক) দেখুৱাই সম্পদৰ লগতে জলবায়ুৰ ধাৰণা দিব। ☐ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক তেওঁলোকৰ অঞ্চলত দেখা অধিক সংখ্যক গছ-গছনিৰ তালিকা এখন প্ৰস্তুত কৰি সেইবোৰৰ বৈশিষ্ট্য লিখিবলৈ দিব। ☐ অসমৰ ৰাষ্ট্ৰীয় উদ্যান আৰু অভয়াৰণ্য কেইখনৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব আৰু এইসমূহ কিহৰ বাবে বিখ্যাত ব্যাখ্যা কৰিব। ☐ অসমৰ প্ৰধান ঋতুকেইটাৰ নাম লিখি সেই ঋতুকেইটাৰ সময় কালৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব দিব। ঋতু কেইটাৰ লগত জড়িত উৎসৱ-পাৰ্বনৰ নামো তালিকাত অন্তৰ্ভুক্ত কৰিব।	☐ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজাৰ উপলব্ধ হ'ব। ☐ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
২	পৰিস্থিতি তন্ত্ৰ (পাঠ নং ২)	_____	☐ প্ৰাণী, উদ্ভিদ আৰু মানুহৰ পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীলতা ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব।	☐ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰাণী, উদ্ভিদ আৰু মানুহৰ পৰস্পৰ নিৰ্ভৰশীলতাৰ এখন চিত্ৰ বনাই পৰিস্থিতি তন্ত্ৰৰ ব্যাখ্যা কৰিব।	
৩	অসমৰ সংস্কৃতি (পাঠ নং ৩)	_____	☐ অসমীয়া সংস্কৃতি যে এক উমৈহতীয়া সংস্কৃতি তাৰ জ্ঞান লাভ কৰিব।	☐ শিক্ষকে শ্ৰেণীকক্ষত অসমীয়া সংস্কৃতিৰ লগত জড়িত বিভিন্ন সামগ্ৰী প্ৰদৰ্শন কৰি ইয়াৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বুজাই দিব।	
৪	আমাৰ দেশ ভাৰতবৰ্ষ (পাঠ নং ১৭)	আমাৰ ভাৰতবৰ্ষ (পাঠ নং ৮)	☐ মানচিত্ৰত চুবুৰীয়া অঞ্চল, সংকেত, কোনো ঠাইৰ স্থিতি গুৰুত্বপূৰ্ণ ঠাই আদি চিনাক্ত কৰিব পাৰিব আৰু আনকো সেইবোৰ বিচাৰি উলিওৱাত নিৰ্দেশ দিব পাৰিব।	☐ শিক্ষকে একোটা উদাহৰণৰ সৈতে ভাৰতৰ ভূ-অৱয়ব (যেনে-দ্বীপ-মাজুলী)ৰ এখন তালিকা ব'ৰ্ডত লিখি দিব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সেই অৱয়বসমূহৰ আন উদাহৰণ তালিকাখনত সংযোজন কৰিবলৈ দিব। ☐ ভাৰতৰ মানচিত্ৰৰ আলমত শিক্ষকে ভাৰতৰ ৰাজ্য আৰু কেন্দ্ৰীয়-শাসিত অঞ্চল সমূহৰ ধাৰণা দিব।	☐ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৫	আমাৰ চুবুৰীয়া ৰাজ্যসমূহ (পাঠ নং ১৮)	_____	☐ উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহৰ গঠনৰ ইতিবৃত্ত জানিব আৰু বিভিন্ন জনগোষ্ঠীৰ বিষয়ে ধাৰণা লাভ কৰিব।	☐ মানচিত্ৰৰ সহায়ত উত্তৰ-পূৰ্বাঞ্চলৰ ৰাজ্যসমূহৰ লগতে ইয়াৰ ভূ-প্ৰাকৃতিক বিভাগসমূহ বৰ্ণনা কৰিব।	

● দীক্ষা পঢ়োঁলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : সপ্তম ■ বিষয় : অসমীয়া(ভাষা-১)

ক্রঃ নং	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠ	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	অসমীয়া ভাষাৰ বিকাশৰ কথা (পাঠ নং ৩)	অসম (পাঠ নং ৯)	<ul style="list-style-type: none"> □ যিকোনো লিখনিত শুদ্ধ ৰূপত যতি, বিৰাম চিহ্নৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ শিকিব। □ অসম নামৰ উৎপত্তি তথা অসমীয়া ভাষা সম্পৰ্কে সম্যক ধাৰণা লাভ কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পুথিভঁৰালৰপৰা অসম সম্বন্ধিত বিভিন্ন পুথি সংগ্ৰহ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পঢ়িব দিব আৰু তাৰ বিষয়ে চমুকৈ বৰ্ণনা কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা খনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৱ উপলব্ধ হ'ব।
২	বিহু আদৰ্শ (পাঠ নং ৪)	গছ ভাল পোৱা ককাৰ খং (পাঠ নং ১১)	<ul style="list-style-type: none"> □ লয়, ছন্দৰ লগত সংগতি ৰাখি আবৃত্তি কৰিব পাৰিব। □ বিহুৰ লগত জড়িত বিভিন্ন উপাদানৰ বিষয়ে জ্ঞান লাভ কৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ নিজ পৰিৱেশ, সমাজৰ লগত জড়িত ৰচনাবোৰ পঢ়িবলৈ আৰু আলোচনা কৰিবলৈ সুবিধা দিব। □ পাঠত থকা পুংলিংগ আৰু স্ত্ৰীলিংগ শব্দবোৰ বাছি এখন তালিকা ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰস্তুত কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৩	গুৰু দক্ষিণা (পাঠ নং ৫)	কালিকা লগা পাট-কাপোৰ (পাঠ নং ২)	<ul style="list-style-type: none"> □ যিকোনো গল্প/কাহিনী পঢ়ি তাৰ অন্তৰ্নিহিত অৰ্থ বুজিবলৈ সক্ষম হ'ব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ যিকোনো গল্প/কাহিনী পঢ়ি তাৰ অন্তৰ্নিহিত অৰ্থ বুজিবলৈ পাঠ বহিৰ্ভূত কিতাপ পঢ়াৰ সুবিধা কৰি দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে শ্ৰেণীকক্ষত অভিনয়, চৰিত্ৰাভিনয়, আবৃত্তি আদি বিভিন্ন ক্ৰিয়াকলাপ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। □ এখন তালিকাৰ সহায়ত সন্ধি, প্ৰত্যয় আদিৰ ধাৰণা দিব।
৪	মিত্ৰামিত্ৰ (পাঠ নং ৬)	নোকোৱাৰ পৰিণাম (পাঠ নং ৬)	<ul style="list-style-type: none"> □ শিশু উপযোগী নাটিকা বা আন পুথি শুদ্ধকৈ পঢ়ি বুজিব পাৰিব। □ সংলাপ ৰচনা কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে শ্ৰেণীকক্ষত অভিনয়, চৰিত্ৰাভিনয়, আবৃত্তি আদি বিভিন্ন ক্ৰিয়াকলাপ কৰিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। □ এখন তালিকাৰ সহায়ত সন্ধি, প্ৰত্যয় আদিৰ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৫	স্মাৰ্ট আৰু গাইড (পাঠ নং ১৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ স্মাৰ্ট আৰু গাইডৰ মূলকথাখিনি লিখিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে স্মাৰ্টফোনৰ জৰিয়তে স্মাৰ্ট আৰু গাইডৰ বিভিন্ন অনুষ্ঠানৰ ভিডিঅ' প্ৰদৰ্শন কৰাই ইয়াৰ বিষয়ে ধাৰণা দিব। 	
৬	মহো-হো (পাঠ নং ১৫)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ স্থানীয় গীত-মাত, শিল্প-কলা আদিৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শ্ৰেণীকক্ষত শিক্ষকে স্থানীয় গীত-মাত শিল্প-কলা আদিৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি আকস্মিক বক্তৃতা/কুইজ অনুষ্ঠিত কৰাব। 	

- দীক্ষা পঢ়েলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : সপ্তম ■ বিষয় : গণিত

ক্রঃ নং	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠ	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	সংখ্যাৰ গঠন (পাঠ নং ১)	—————	<ul style="list-style-type: none"> □ এটা ডাঙৰ সংখ্যাৰ স্থানীয়মান অনুসাৰে ভাঙি লৈ উপযুক্ত নিয়ম ব্যৱহাৰ কৰি যোগ, বিয়োগ আৰু পূৰণ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত সামঞ্জস্য ৰাখি তিনিটা /চাৰিটা অংক বিশিষ্ট সংখ্যাত যোগ-বিয়োগ সম্বন্ধীয় সৰল সমস্যা সমাধান কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজাৰ উপলব্ধ হ'ব।
২	<ul style="list-style-type: none"> □ জ্যামিতিৰ মৌলিক ধাৰণাসমূহ (পাঠ নং ৩) 	<ul style="list-style-type: none"> বেখা আৰু কোণ (পাঠ নং ৫) ত্ৰিভুজ আৰু ইয়াৰ ধৰ্ম (পাঠ নং ৬) 	<ul style="list-style-type: none"> □ পৰিৱেশত সহজে পোৱা বস্তুৰ উদাহৰণৰ সহায়ত বেখা, বেখাখণ্ড, কোণ, ত্ৰিভুজ, চতুৰ্ভুজ আদি জ্যামিতিক আকৃতি বৰ্ণনা কৰিব পাৰিব। □ কোণবিলাকক সৰলবৈখিক, পূৰক, সম্পূৰক, সন্নিহিত, বিপৰীত কোণ হিচাপে শ্ৰেণীবিভাজন কৰিবলৈ শিকিব। □ এটাকোণৰ জোখ দিয়া থাকিলে আনটো কোণৰ জোখ উলিয়াব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে বাস্তৱ বস্তু, মডেল আৰু চিত্ৰৰ সহায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিভিন্ন জ্যামিতিক আকৃতিৰ ধাৰণা দিব। □ কোণমান যন্ত্ৰৰ ব্যৱহাৰৰ দ্বাৰা শিক্ষকে কোণ অংকন আৰু বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ কোণৰ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৩	<ul style="list-style-type: none"> □ পূৰ্ণ সংখ্যা (পাঠ নং ৪) □ অখণ্ড সংখ্যা (পাঠ নং ৫) 	সংখ্যাৰ পৰিচয় : অখণ্ড সংখ্যা (পাঠ নং ১)	<ul style="list-style-type: none"> □ পূৰ্ণ সংখ্যাৰ ধাৰণা সম্পূৰ্ণৰূপে আয়ত্ত কৰিব পাৰিব। □ অখণ্ড সংখ্যাৰ সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিব পাৰিব। □ অখণ্ডসংখ্যাৰ সমস্যাবোৰ যোগ আৰু বিয়োগৰ সহায়ত সমাধান কৰিবপৰাৰ লগতে অখণ্ড সংখ্যাৰ পূৰণ আৰু হৰণ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ চৌহদত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক থিয় কৰাই কাৰ্ডৰ জৰিয়তে পূৰ্ণ আৰু অখণ্ড সংখ্যাৰ ধাৰণা দিব। লগতে এই সংখ্যাবোৰৰ যোগ-বিয়োগৰ ধাৰণা স্পষ্ট কৰাৰ। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৪	সমমিতি (পাঠ নং ১২)	সমমিতি (পাঠ নং ১৪)	<ul style="list-style-type: none"> □ বেখাসমমিতিৰ ধাৰণা পোৱাৰ লগতে বেছি সমমিতি বেখা থকা দ্বি-মাত্ৰিক আকৃতি চিনাক্ত কৰি আকৃতি সাজিব পাৰিব। □ পৰিৱেশত পোৱা সমমিতি আৰু ঘূৰ্ণন সমমিতি থকা বস্তু বা চিত্ৰ চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ চৌপাশে পোৱা বিভিন্ন বস্তুসমূহ সংগ্ৰহ কৰি তাৰপৰা সমমিতি আকৃতিৰ বস্তু উল্লেখ কৰি সমমিতি ৰেখাৰ অৱস্থান দিব। 	
৫	অনুপাত আৰু সমানুপাত (পাঠ নং ১৩)	পৰিমাণৰ তুলনা (পাঠ নং ৮)	<ul style="list-style-type: none"> □ বিভিন্ন পৰিস্থিতিত অনুপাতৰ সহায়ত ৰাশিসমূহ তুলনা কৰিবলৈ শিকিব। □ অনুপাতত থকা পৰিমাণৰ পাৰ্থক্যবোৰ জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ বিভিন্ন শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ সংখ্যা সংগ্ৰহৰ যোগেদি তালিকা প্ৰস্তুত কৰি অনুপাত আৰু সমানুপাত নিৰ্ণয় কৰাৰ। 	
৬	ব্যৱহাৰিক জ্যামিতি (পাঠ নং ১৪)	ব্যৱহাৰিক জ্যামিতি (পাঠ নং ১০)	<ul style="list-style-type: none"> □ জ্যামিতিক ত্ৰিভুজৰ দুটাকোণৰ জোখ দিয়া থাকিলে তৃতীয় কোণটোৰ জোখ উলিয়াব জানিব, বাহু আৰু কোণৰ ওপৰত ভিত্তি কৰি ত্ৰিভুজৰ শ্ৰেণীবিভাজন কৰিব শিকিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দলগতভাৱে বিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশত পোৱা মাৰি, কাগজ আদিৰ জৰিয়তে বিভিন্ন আকৃতি গঠন কৰিব দিব। □ শ্ৰেণীকক্ষৰ ভিতৰত আৰু বাহিৰত থকা বিভিন্ন জ্যামিতিক আকৃতিসমূহৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ দলগত বা ব্যক্তিগতভাৱে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৰ্য্যবেক্ষণ আৰু চিনাক্ত কৰি বহীত লিপিবদ্ধ বা অংকন কৰিব দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

● দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

Class-VII ■ Subject: English(Language-2)

Sl. No.	Lesson of Class. VI	Lesson to be clubbed with Class. VII	Learning outcomes of clubbed /single lessons	Suggestive activities	Remark
1.	Tom Sawyer. (Lesson-2)	A Child's Beauty. (Lesson-7)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Participates in activities in English like role play, group discussion, speech etc. ❑ Write grammatically correct sentences for a variety of situations, using noun, pronoun, verb, adverb, determiners, etc. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will tell the students to write short paragraph based on verbal, print and visual clues. ❑ The teacher will write different types of sentences on the board and ask the students what they are called. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The classes from IV- VIII are included in this complementary material. From Class I to Class-III bridge material will be made available in the school ❑ To manage the lessons as per the complementary materials provided, the teacher will prepare a weekly plan on the model of the daily time-table .
2.	Dhyan Chand. (Lesson-3)	Women in Space. (Lesson-8)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Writes words/phrases/simple sentences and short paragraphs as directed by the teacher. ❑ Thinks critically, compares and contrasts characters, events, ideas, themes and relates them to life 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ A video clip will be shown to them related to the topic and tell them to write about the legends. ❑ The teacher will give them the activity 'fill in the blanks' with suitable verbs. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ In addition to that the teacher will adopt strategies from ownself for lesson integration and activities to be done.
3.	The Mountain and the Squirrel. (Lesson-7)	—————	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Uses meaningful sentences to describe/narrate factual/ imaginary situations in speech and writing 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ At first the teacher will recite the poem and then students will be told to recite with proper expression and intonation. ❑ Some examples of change of 'narration' will be shown by the teacher on the board. Following to that few sentences will be given to them to change the 'narration' 	

- The teaching should be made interesting with the use of various audio, video, interactive content, and practice resource available on DIKSHA portal.

শ্ৰেণী : সপ্তম ■ বিষয় : বিজ্ঞান

ক্রঃ নং	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ বাদপৰা পাঠ	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কবিবপৰা পাঠ	সমন্বিত/একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	খাদ্যঃ আমি ক'বপৰা পাঠ (পাঠ নং ১)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ খাদ্যৰ ভিন্নতাৰ লগতে খাদ্য সামগ্ৰী আৰু ইয়াৰ উৎসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে খাদ্যপ্ৰস্তুতকৰণত ব্যৱহাৰ হোৱা উপকৰণসমূহৰ নাম লিখি এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰি তাৰপৰা কি কি খাদ্য তৈয়াৰ কৰিব পাৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ক'বলৈ দি লিখিবলৈ দিব। □ শিক্ষকে আমাৰ চাৰিওফালে থকা সকলো জীৱই যে পৰ্যাপ্ত পৰিমাণৰ খাদ্য খাবলৈ নাপায় তাৰ কাৰণ দৰ্শাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক দলগতভাৱে ক'বলৈ দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটী পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সস্তাৰ উপলব্ধ হ'ব।
২	খাদ্যৰ উপাদান (পাঠ নং ২)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ খাদ্যৰ মূল পৰিপোষকসমূহ আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা সমূহ জানিব পাৰিব। □ পৰিপোষকসমূহৰ অভাৱত হোৱা ৰোগসমূহৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে আমাৰ প্ৰধান খাদ্যসমূহত কি কি পৰিপোষক পোৱা যায় তাক এখন চাৰ্টৰ সহায়ত বুজাই দিয়াৰ লগতে ইয়াৰ গুৰুত্ব সম্পৰ্কে ধাৰণা দিব। 	
৩	আঁহৰপৰা কাপোৰলৈ (পাঠ নং ৩)	আঁহৰপৰা কাপোৰলৈ (পাঠ নং ৩)	<ul style="list-style-type: none"> □ বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ কাপোৰৰ বিষয়ে জনা আৰু চিনি পোৱা। □ প্ৰাকৃতিক আৰু সাংশ্লেষিক আঁহৰ বিষয়ে জানিব আৰু আঁহৰপৰা সূতা প্ৰস্তুতকৰণ পদ্ধতি আৰু সূতাৰ পৰা কাপোৰ প্ৰস্তুতিৰ কথা জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিভিন্ন কাপোৰৰ টুকুৰা সংগ্ৰহ কৰিবলৈ দি আঁহ তথা সূতাৰ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৪	পদাৰ্থসমূহৰ শ্ৰেণীবিভাজনকৰণ (পাঠ নং ৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ পদাৰ্থৰ বিভিন্ন ধৰ্মৰ বিষয়ে জনাৰ লগতে সেইসমূহৰ বাহ্যিক ৰূপ, কঠিনতা, দ্ৰৱনীয়তা, স্বচ্ছতা, খহটা আদিৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিদ্যালয়ৰ শ্ৰেণীকোঠাৰপৰা বিভিন্ন ধৰণৰ বস্তু যেনে-চক, পেঞ্চিল, টোকাবহী, ৰবৰ, ডাষ্টাৰ, বেট আদি সংগ্ৰহ কৰিবলৈ দি কাগজ, মাটি বা কাঠেৰে তৈয়াৰী বস্তুবোৰ পৃথক কৰিবলৈ দিব। □ পাঠটিত থকা ক্ৰিয়াকলাপ (৪/৫) ৰ জৰিয়তে শিক্ষকে পদাৰ্থৰ দ্ৰৱনীয়তা আৰু অদ্ৰৱনীয়তাৰ সম্পৰ্কে ধাৰণা দিব। 	
৫	দ্রব্যৰ পৃথকীকৰণ (পাঠ নং ৫)	অম্ল, ক্ষাৰক আৰু লৱণ (পাঠ নং ৫)	<ul style="list-style-type: none"> □ মিশ্ৰণৰপৰা দ্ৰব্যবোৰক পৃথক কৰাৰ পদ্ধতিসমূহ আৰু ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তাসমূহ জানিব পাৰিব। □ অম্ল, ক্ষাৰক আৰু লৱণৰ পাৰ্থক্য জনাৰ লগতে পৰস্পৰৰ সম্পৰ্ক জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পাঠটিত থকা ক্ৰিয়াকলাপৰ জৰিয়তে দ্ৰব্যৰ পৃথকীকৰণৰ ধাৰণা দিব। □ শিক্ষকে ব'ৰ্ডত আয়নিক আৰু ক্ষাৰকীয় গুণসম্পন্ন কিছুমান খাদ্যৰ নাম লিখি সেইসমূহৰ সোৱাদ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ক'বলৈ দি অম্ল, ক্ষাৰক আৰু লৱণৰ ধাৰণা, পাৰ্থক্য আদিৰ বিষয়ে ক'ব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৬	চুম্বকৰ লগত ধেমালী (পাঠ নং ১৩)	বৈদ্যুতিক প্ৰবাহ আৰু ইয়াৰ ক্ৰিয়া (পাঠ নং ১৪)	<ul style="list-style-type: none"> □ চুম্বক আৰু ইয়াৰ ধৰ্মৰ বিষয়ে জানিব। □ বিদ্যুৎ চুম্বক, কৃত্ৰিম চুম্বক, প্ৰাকৃতিক চুম্বকীয় তত্বৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ত উপলব্ধ সামগ্ৰী যেনে- ইলেকট্ৰনিক যেনা আদিৰ উদাহৰণ লৈ কৃত্ৰিম চুম্বকৰ ব্যৱহাৰ বুজাই দিব। □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বিদ্যুৎ প্ৰৱাহৰ ফলত তাপ উৎপন্ন হোৱা কিছুমান বৈদ্যুতিন আহিলাৰ নাম ক'বলৈ দি বিদ্যুৎ প্ৰৱাহ আৰু ইয়াৰ ক্ৰিয়াৰ ধাৰণা দিব। 	

● দীক্ষা পঢ়েলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

ক্রঃ নং	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ বাদপৰা পাঠ	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত/একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
৭	পানী (পাঠ নং ১৪)	পানী এক অমূল্য সম্পদ (পাঠ নং ১৬)	☐ পানীৰ উৎস, জলচক্ৰ, বাষ্পী ভৱন, বৰষুণৰ পানী সংৰক্ষণৰ ব্যৱস্থা আদিৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব। ☐ ভূগৰ্ভৰ পানীৰ অৱনমনৰ বিষয়ে জানিব।	☐ ডাৱৰৰ গঠন বুজাবলৈ শিক্ষকে গৰম পানীৰ বাচন এটাৰ ঢাকনীত উৎপন্ন হোৱা পানীৰ টোপালৰ সৃষ্টি উদাহৰণ হিচাপে দেখুৱাই দিব। ☐ শিক্ষকে স্মাৰ্টফোনৰ সহায়ত পানীৰ অভাৱত সন্মুখীন হোৱা সমস্যাসমূহ দেখুৱাই পানীৰ অপচয় ৰোধ কৰাৰ লগতে পানী যে অমূল্য সম্পদ সেই বিষয়ে ব্যাখ্যা কৰিব।	☐ এই পৰিপূৰিকা খনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সস্তাৰ উপলব্ধ হ'ব।
৮	আমাৰ চাৰিওফালে থকা বায়ু (পাঠ নং ১৫)	_____	☐ বায়ু আৰু ইয়াৰ উপাদানসমূহৰ বিষয়ে জানিব। ☐ বায়ুৰপৰা অক্সিজেন নিষ্কাশনৰ কথা জানিব।	☐ শিক্ষকে পাঠটিত সন্নিবিষ্ট ক্ৰিয়াকলাপ ৪ ৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বায়ু সম্পৰ্কীয় ধাৰণা স্পষ্ট কৰাব।	
৯	আবৰ্জনা সৃষ্টি আৰু নিষ্কাশন (পাঠ নং ১৬)	বৰ্জিত পানীৰ কথা (পাঠ নং ১৮)	☐ আবৰ্জনা আৰু ইয়াৰ পুনঃব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জানিব। ☐ আবৰ্জনা তথা মলিয়ন বৰ্জিত পানী নিষ্কাশন আৰু নিস্পত্তিকৰণৰ বিকল্প ব্যৱহাৰৰ বিষয়ে জানিব।	☐ শিক্ষকে 'স্বচ্ছ ভাৰত' মিছনৰ বিভিন্ন লক্ষ্য আৰু উদ্দেশ্যৰ জৰিয়তে বৰ্জিত পানীৰ ব্যৱস্থাপনা সম্পৰ্কে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অৱগত কৰিব।	

- দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : সপ্তম ■ বিষয় : সমাজ বিজ্ঞান

ক্রঃ নং	ষষ্ঠ শ্ৰেণীৰ পাঠ	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	সৌৰজগতত আমাৰ পৃথিৱী (পাঠ নং ১)	_____	□ গ্ৰহ, নক্ষত্ৰ আৰু উপগ্ৰহৰ উদাহৰণ স্বৰূপে সূৰ্য্য, পৃথিৱী আৰু চন্দ্ৰৰ পাৰ্থক্য উলিয়াব পাৰিব।	□ শিক্ষকে দৃশ্য-শ্ৰাব্য সঁজুলি ব্যৱহাৰ কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক সৌৰজগতৰ বিষয়ে ধাৰণা দিব। যেনে- মডেল, চিত্ৰ আদি।	□ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটী পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজাৰ উপলব্ধ হ'ব।
২	পৃথিৱীৰ আকাৰ আৰু আকৃতি (পাঠ নং ২)	_____	□ গোলকৰ সহায়ত পৃথিৱীৰ আকৃতি সম্পৰ্কে ধাৰণা পাব।	□ গোলকৰ সহায়ত শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পৃথিৱীৰ আকাৰ, বিষুৱৰেখা, অক্ষাংশ, দ্ৰাঘিমাংশ, কৰ্কট ত্ৰান্ত্ৰি ৰেখা, মকৰ ত্ৰান্ত্ৰিৰেখা আদিৰ ধাৰণা দিব।	
৩	কি, ক'ত, কেতিয়া আৰু কেনেকৈ (পাঠ নং ৯)	প্ৰাক্ ঐতিহাসিক অসম (পাঠ নং ১৩)	□ ইতিহাস লিখনৰ ক্ষেত্ৰত ইতিহাসৰ বিভিন্ন সমলসমূহ যেনে- প্ৰত্নতাত্ত্বিক সমল, সাহিত্যিক সমলৰ প্ৰাসংগিকতা আলোচনা কৰিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে ইতিহাস সম্বন্ধিত সমলসমূহ চিত্ৰৰ সহায়ত শ্ৰেণীকক্ষত ব্যাখ্যা কৰিব।	
৪	আমাৰ মৌলিক প্ৰয়োজনসমূহ (পাঠ নং ১৭)	_____	□ মানুহৰ মৌলিক প্ৰয়োজনসমূহৰ বিষয়ে অৱগত হোৱাৰ লগতে মৌলিক প্ৰয়োজনবিলাকক কিয় 'মৌলিক' বুলি কোৱা হয় সেই বিষয়ে বুজি পাব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক অন্ন, বস্ত্ৰ, বাসস্থানৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ ওপৰত ক'বলৈ দিব।	
৫	আদি প্ৰস্তৰ যুগ (পাঠ নং ১০)	_____	□ আদিম মানুহৰ খাদ্য, বাসস্থান আৰু সা-সঁজুলিৰ বিষয়ে জনাৰ লগতে জুইৰ আৱিষ্কাৰৰ বিষয়ে জ্ঞান লাভ কৰিব।	□ শিক্ষকে আদি প্ৰস্তৰ যুগৰ ছবি দেখুৱাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তাৰ বিষয়ে দলগতভাৱে ক'বলৈ দিব।	□ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ
৬	উন্নত জীৱনৰ প্ৰয়োজনসমূহ (আমাৰ ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক প্ৰয়োজন) (পাঠ নং ১৮)	আমাৰ চৌপাশৰ বজাৰ (পাঠ নং ১৮)	□ মানুহৰ মৌলিক প্ৰয়োজনসমূহৰ উপৰি ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক প্ৰয়োজনসমূহৰ বিষয়ে জানিব। □ বজাৰৰপৰা লাভ কৰা বিভিন্ন সুবিধাসমূহৰ বিষয়ে জানিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে ব'ৰ্ডত মানুহৰ ব্যক্তিগত আৰু সামাজিক প্ৰয়োজনসমূহ দুটা ভাগত লিখি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰয়োজনসমূহৰ বিষয়ে ক'বলৈ দিব আৰু শিক্ষকে একাদিক্ৰমে লিখি যাব। □ শিক্ষকে শ্ৰেণীকক্ষত বজাৰ বজাৰ খেলৰ জৰিয়তে ক্ৰেতা-বিক্ৰেতাৰ ধাৰণা দিয়াৰ লগতে বজাৰৰ বিভিন্ন দিশ সম্পৰ্কে অৱগত কৰাব।	শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৭	□ নতুন ভাবৰ উত্থান (পাঠ নং ১৫) □ মৌৰ্য সাম্ৰাজ্য মহামতি অশোক আৰু কোটিল্যৰ অৰ্থশাস্ত্ৰ (পাঠ নং ১৬)	_____	□ মহাবীৰ আৰু গৌতম বুদ্ধৰ শিকনিসমূহৰ লগত পৰিচিত হ'ব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিজে থকা চুবুৰীৰ নাম/বিষয়ে সুধি মহাজনপদৰ ধাৰণা দিব। □ প্ৰাচীন ভাৰতৰ মানচিত্ৰৰ সহায়ত মৌৰ্যযুগৰ পৰৱৰ্তী ভাৰতবৰ্ষৰ ধাৰণা দিব পাৰিব। □ শিক্ষকে প্ৰাচীন ভাৰতবৰ্ষৰ বিভিন্ন ধৰ্মৰ নামৰ সৈতে প্ৰচাৰকৰ নামৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জৈন আৰু বুদ্ধ ধৰ্মৰ আভাস দিব।	□ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত
৮	স্থানীয় স্বায়ত্ত্ব শাসন (পাঠ নং ২৪)	_____	□ স্থানীয় স্বায়ত্ত্ব শাসনৰ গঠন প্ৰণালী, কাম-কাজৰ বিষয়ে জানিব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক গাঁও পঞ্চায়তৰ কাম-কাজৰ এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দি স্থানীয় স্বায়ত্ত্ব শাসনৰ গঠন প্ৰণালীৰ লগতে কাৰ্য ব্যাখ্যা কৰিব।	নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

● দীক্ষা পৰ্চেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : অষ্টম ■ বিষয় : অসমীয়া(ভাষা-১)

ক্রঃ নং	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠ	অষ্টম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	তেজৰে কমলাপতি (পাঠ নং ১)	শিশু-লীলা (পাঠ নং ১৫)	□ ব্ৰজাবলী ভাষাত লিখা বৰগীত, ঘোষা, পদ আদি বুজি পাব।	□ শিক্ষকে ম'বাইলৰ জৰিয়তে ঘোষা, বৰগীত আদি শুনাই শিকিবলৈ উৎসাহিত কৰিব। □ ব্ৰজাবলী ভাষাৰ কিছুমান শব্দ ব'ৰ্ডত লিখি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক তাৰ অৰ্থ উলিয়াব দিব।	□ এই পৰিপূৰিকা খনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৱ উপলব্ধ হ'ব।
২	পশ্চিম আনন্দৰাম বৰুৱা (পাঠ নং ৩)	হোমি জাহাংগীৰ ভাৰা (পাঠ নং ১৩)	□ বিশেষ ব্যক্তিৰ জীৱনী আদি পঢ়ি বুজি পাব আৰু তেওঁলোকৰ আদৰ্শ নিজৰ জীৱনত প্ৰয়োগ কৰিবলৈ শিকিব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক পুথিভঁড়াললৈ নি বিশেষ ব্যক্তিৰ জীৱনী নিৰ্বাচন কৰি পঢ়িবলৈ উদগনি যোগাব।	□ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৩	জনমভূমি (পাঠ নং ৪)	জাগা জননীৰ সন্তান (পাঠ নং ৪)	□ স্বদেশ প্ৰেমমূলক মনোভাৱ জগাই তুলিব পাৰিব। □ নতুনকৈ পোৱা শব্দৰ অৰ্থ জানিবৰ বাবে অভিধান ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক স্বদেশ প্ৰেমমূলক কবিতা সংগ্ৰহ কৰি শ্ৰেণীত আবৃত্তি কৰিব দিব। □ নতুনকৈ পোৱা শব্দৰ সমাৰ্থক শব্দ আৰু বিপৰীত শব্দ জানিবলৈ অভিধান ব্যৱহাৰৰ বাবে উৎসাহিত কৰিব।	□ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৪	বিজ্ঞান আৰু আমাৰ মানসিকতা (পাঠ নং ৫)	প্ৰগতিৰ সোণালী বাট (পাঠ নং ৬)	□ ৱেবছাইট মাধ্যমৰ সুপ্ৰয়োগ কৰিব পাৰিব। □ পঠনৰ যোগেদি ছপা, অনলাইন'ৰ বিভিন্ন তথ্যৰ ধাৰণা বা জ্ঞান লাভ কৰিব পাৰিব।	□ ৱেবছাইট মাধ্যম যেনে- ম'বাইল, ইন্টাৰনেট আদিৰ জৰিয়তে আত্মসহায়ক গোটৰ দ্বাৰা উৎপাদিত বিভিন্ন সামগ্ৰী যেনে অনলাইনৰ জৰিয়তে কিনা-বেচা কৰিব পাৰি অৰ্থাৎ ৱেবছাইট মাধ্যমৰ সু-প্ৰয়োগৰ বিষয়ে অৱগত কৰিব।	
৫	বিদ্যা (পাঠ নং ১৪)	বস্তু বিজ্ঞান অধ্যয়ন (পাঠ নং ৭)	□ বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ প্ৰবন্ধ পঢ়ি সাৰমৰ্ম বুজিব পাৰিব। □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ মাজক থকা সৃজনশীল প্ৰতিভাৰ বিকাশ হ'ব।	□ বিশিষ্ট ব্যক্তিৰ লিখনি পঢ়ি সাৰমৰ্ম বুজাত সহায় কৰিব।	
৬	গড়গাঁও (পাঠ নং ১৫)	_____	□ স্বদেশপ্ৰেমমূলক কবিতাৰ জৰিয়তে অতীতৰ গৌৰৱময় ঐতিহ্যৰ কথা জানিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে ব'ৰ্ডত অসমৰ কিছুমান ঠাইৰ নাম লিখি সেইসমূহ বাছি উলিয়াবলৈ দিব।	

- দীক্ষা পঢ়েলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাৱ আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : অষ্টম ■ বিষয় : গণিত

ক্রঃ নং	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠ	অষ্টম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	ভগ্নাংশ আৰু দশমিক (পাঠ নং ২)	পৰিমেয় সংখ্যা (পাঠ নং ১)	<ul style="list-style-type: none"> □ ভগ্নাংশৰ হৰণ আৰু পূৰণ কেনেদৰে কৰে ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব লগতে দশমিক ভগ্নাংশৰ পূৰণ আৰু হৰণ অংকৰ নিয়মবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ টকা-পইচা, দৈৰ্ঘ্য, উচ্চতা আদিৰ লগত বিভিন্ন সমস্যা ভগ্নাংশ আৰু দশমিক ভগ্নাংশৰে সমাধান কৰিবলৈ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজাৰ উপলব্ধ হ'ব। □ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব। □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
২	সৰল সমীকৰণ (পাঠ নং ৪)	এটা চলকযুক্ত একঘাটৰ সমীকৰণ (পাঠ নং ২)	<ul style="list-style-type: none"> □ দৈনন্দিন জীৱনৰ সমস্যাবোৰ সৰল সমীকৰণৰ সহায়ত প্ৰকাশ কৰি সমাধান কৰিব। □ চলক ব্যৱহাৰ কৰি পাজল আদি সমাধান কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ নিজ বয়স আৰু পিতৃ-মাতৃৰ বয়সৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰি সমীকৰণ গঠনৰ ধাৰণা দিব আৰু বিভিন্ন সমস্যাসমূহ সমাধান কৰিবৰ বাবে ক্ৰিয়াকলাপ কৰিবলৈ দিব। 	
৩	বীজগণিতীয় ৰাশি (পাঠ নং ১২)	<ul style="list-style-type: none"> □ বীজগণিতীয় ৰাশি আৰু অভেদসমূহ (পাঠ নং ৯) □ বীজগণিতীয় ৰাশিৰ উৎপাদক বিশ্লেষণ (পাঠ নং ১৪) 	<ul style="list-style-type: none"> □ বীজগণিতীয় ৰাশিবোৰৰ যোগ আৰু বিয়োগ কৰিব পাৰিব। □ বীজগণিতীয় ৰাশিবোৰ পূৰণ কৰিবলৈ শিকাৰ লগতে দৈনন্দিন জীৱনৰ বিভিন্ন সমস্যা সমাধান কৰোতে বিভিন্ন বীজগণিতীয় অভেদবোৰ ব্যৱহাৰ কৰিবলৈ শিকিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ কাৰ্ডখেলৰ যোগেদি দলগতভাৱে বীজগণিতীয় বিভিন্ন সমস্যা সমাধান কৰিব দিব। 	
৪	সূচক আৰু ঘাট (পাঠ নং ১৩)	সূচক আৰু ঘাট (পাঠ নং ১২)	<ul style="list-style-type: none"> □ পূৰণ আৰু হৰণৰে ডাঙৰ সংখ্যাৰ সমস্যা সমাধান কৰোতে সংখ্যাৰ সূচকীয় ৰূপ ব্যৱহাৰ কৰিব জানিব। □ সূচকীয় ৰূপত থকা সমস্যাবোৰ সমাধান কৰিব জানিব। □ দৈনন্দিন জীৱনৰ লগত জড়িত বিভিন্ন তথ্য সংগ্ৰহ কৰি তালিকা প্ৰস্তুত কৰিব পাৰিব। □ দণ্ডচিত্ৰ আৰু পাইচিত্ৰ অংকন কৰি ব্যাখ্যা কৰিব জানিব। □ পৰিৱেশত পোৱা সমমিতি আৰু ঘূৰ্ণন সমমিতি থকা বস্তু বা চিত্ৰ চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক জড়িত কৰি বাবে বাবে পূৰণ কৰা কাৰ্যক কেনেদৰে চমুকৈ প্ৰকাশ কৰিব পাৰি সেয়া উদ্ভাৱন কৰিবলৈ শিকাৰ। যেনে- $2x^2x^2x^2x^2x^2$ ২^৬ ৰে প্ৰকাশ কৰা। 	
৫	গোটা আকৃতিৰ দৃশ্যায়ন (পাঠ নং ১৫)	গোটা আকৃতিৰ দৃশ্যায়ন (পাঠ নং ১০)	<ul style="list-style-type: none"> □ ত্ৰি-মাত্ৰিক বা গোটা বস্তুৰ আকৃতিৰ ধাৰণা পাব, ত্ৰি-মাত্ৰিক আকৃতিবোৰ এখন সমতল পৃষ্ঠত দেখুৱাব পাৰিব। □ ঘনক, আয়তীয় ঘনক, গোলক, চুঙা আদিৰ দৈৰ্ঘ্য, প্ৰস্থ, উচ্চতাৰ জোখ কৰিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ বিদ্যালয়ৰ পৰিৱেশত পোৱা বিভিন্ন ত্ৰি-মাত্ৰিক বা গোটা বস্তুবোৰ দলগত বা ব্যক্তিগতভাৱে পৰ্যবেক্ষণ কৰি সেইবোৰৰ চুক, কাষ, তল, শীৰ্ষবিন্দু চিনাক্ত কৰি মৌখিকভাৱে প্ৰকাশ কৰিব দিব। □ শ্ৰেণীকোঠাৰ মজিয়া, বাকচ, ব'ৰ্ড ইত্যাদি পৰিৱেশত পোৱা সামগ্ৰীৰ কালি নিৰ্ণয় কৰাৰ বাবে দলগত ভাৱে ক্ৰিয়াকলাপ কৰিব দিব। 	

● দীক্ষা পৰ্টেলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

Class-VIII ■ Subject: English(Language-2)

Sl. No.	Lesson of Class. VII	Lesson to be clubbed with Class. VIII	Learning outcomes of clubbed /single lessons	Suggestive activities	Remark
1.	Hobbies. (Lesson-1)	—————	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Communicates accurately using appropriate grammatical forms. ❑ Reads, compares, contrasts, thinks critically and relates ideas to life. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Students will be encouraged by the teacher to write about their hobbies. ❑ The teacher will encourage them to use dictionary as a reference book for finding multiple meanings of a word in a variety of context. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The classes from IV- VIII are included in this complementary material. From Class I to Class-III bridge material will be made available in the school ❑ To manage the lessons as per the complementary materials provided, the teacher will prepare a weekly plan on the model of the daily time-table .
2.	Uruka Adventure (Lesson-2)	Dokchory learns about the Panchayat (Lesson-4)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ They will be able to explain in English about an adventurous experience. ❑ Speaks about objects/ events/ school environment and outside surroundings 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Students will be encouraged to attempt writing on various topic related to culture, adventure with proper tense. ❑ The teacher will divide the class into groups and encourage the learners to make posters of festivals with interesting captions and descriptions of food, dress and rituals that form a part of the festival. 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ In addition to that the teacher will adopt strategies from ownself for lesson integration and activities to be done.
3.	From the Diary of Anne Frank, (Lesson-3)	Chandraprabha Saikiani (Lesson-8)	<ul style="list-style-type: none"> ❑ Write personal dairy, formal letters, list, e-mail, etc. ❑ Reads textual/non textual materials in English with comprehension 	<ul style="list-style-type: none"> ❑ The teacher will give activity of making a list of words ending making a list of words ending with 'ght', which are pronounced as 't'. ❑ The teacher will encourage the learners to write about their daily lives. ❑ The teacher will give the idea to the learners about the different forms of verb with the help of the activities mentioned in the lessons. 	

- The teaching should be made interesting with the use of various audio, video, interactive content, and practice resource available on DIKSHA portal.

শ্ৰেণী : অষ্টম ■ বিষয় : বিজ্ঞান

ক্রঃ নং	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠ	অষ্টম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	উদ্ভিদৰ পৰিপুষ্টি (পাঠ নং ১)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ সালোকসংশ্লেষণ প্ৰক্ৰিয়াৰ সহায়ত সেউজীয়া উদ্ভিদে যে নিজৰ আহাৰ প্ৰস্তুত কৰিব পাৰে সেই বিষয়ে জানিব। □ মৃতজীৱি, পৰজীৱী আৰু পৰিপুষ্টি জীৱৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে স্মাৰ্টফোনৰ জৰিয়তে 'সেইজ গৃহ' দেখুৱাই তাত উদ্ভিদৰ প্ৰতিপালন কেনেদৰে কৰিছে পৰ্যবেক্ষণ কৰিবলৈ দি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক উদ্ভিদৰ পৰিপুষ্টিৰ ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপুৰিকাখনত চতুৰ্থপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সজ্জাৰ উপলব্ধ হ'ব।
২	প্ৰাণীৰ পৰিপুষ্টি (পাঠ নং ২)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ পৰিপুষ্টিত পোষকৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু দেহত ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তাৰ বিষয়ে জানিব। □ মানুহৰ পাচনতন্ত্ৰ আৰু পাচন প্ৰক্ৰিয়াৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে মানুহৰ পাচন তন্ত্ৰৰ চিত্ৰ দেখুৱাই তাৰ ভাগবোৰৰ কাৰ্যাৱলী বৰ্ণনা কৰাৰ লগতে আন আন জীৱৰ ক্ষেত্ৰত যে পাচনক্ৰিয়া ভিন্ন হয় তাৰ আভাস দিব। □ শিক্ষকে খাদ্যত থকা উপাদানসমূহৰ নাম ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ক'বলৈ দিব। 	
৩	আঁহৰপৰা কাপোৰবলৈ (পাঠ নং ৩)	কৃত্ৰিম আঁহ আৰু প্লাষ্টিক (পাঠ নং ৩)	<ul style="list-style-type: none"> □ পদাৰ্থৰ বাহ্যিক ৰূপ, গুণাগুণ, ধৰ্ম/বৈশিষ্ট্য আৰু কাৰ্য এইসমূহ পৰ্যবেক্ষণ কৰি শ্ৰেণীবিভাজন কৰিব পাৰিব তথা চিনাক্ত কৰিব পাৰিব। □ প্ৰাণী আৰু উদ্ভিদৰপৰা আহৰিত আঁহ প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰক্ৰিয়া আৰু পৰিঘটনা ব্যাখ্যা কৰিব পাৰিব। □ কৃত্ৰিম আঁহৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ পলুৰ জীৱন চক্ৰ দেখুওৱাৰ লগতে সুবিধা অনুসৰি তাঁতশালত কাপোৰ বোৱা পদ্ধতি স্মাৰ্টফোনৰ জৰিয়তে দেখুৱাব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ এই পৰিপুৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৪	তাপ (পাঠ নং ৪)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ উষ্ণতাৰ ধাৰণা আৰু জোখ-মাখৰ কথা জানিব। □ তাপৰ সঞ্চালনৰ বিষয়ে জানিব। □ গৰম আৰু ঠাণ্ডা দিনত ব্যৱহৃত বস্ত্ৰ সম্পৰ্কে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পাঠটিত থকা ক্ৰিয়াকলাপৰ সহায়ত তাপৰ ধাৰণা দিব। 	
৫	ভৌতিক আৰু ৰাসায়নিক (পাঠ নং ৬)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ ভৌতিক আৰু ৰাসায়নিক ধৰ্মৰ বিষয়ে জানিব। □ ৰাসায়নিক পৰিৱৰ্তনৰ পাৰ্থক্য জনাৰ উপৰি ৰাসায়নিক সমীকৰণ লিখিব পাৰিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে পাঠটিত থকা বিভিন্ন ক্ৰিয়াকলাপৰ আলমত ভৌতিক আৰু ৰাসায়নিক পৰিৱৰ্তনবোৰ বুজাই দিব। 	
৬	বতৰ, জলবায়ু আৰু জলবায়ুৰ সৈতে প্ৰাণীৰ অভিযোজন (পাঠ নং ৭)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ বতৰৰ উষ্ণতাৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে জানিব। □ বিভিন্ন জলবায়ুত প্ৰাণীসমূহৰ অভিযোজন সম্পৰ্কে অৱগত হ'ব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ শিক্ষকে ভাৰতীয় বতৰ বিজ্ঞানৰ বিষয়ে জানিবলৈ তলৰ ৱেবচাইটটো অনুসৰণ কৰিব- http://www.imd.gov.in 	<ul style="list-style-type: none"> □ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত
৭	পোহৰ (পাঠ নং ১৫)	পোহৰ (পাঠ নং ১৬)	<ul style="list-style-type: none"> □ পোহৰৰ গতিৰ দিশ সম্পৰ্কে পৰীক্ষাসহ জানিব। □ সৎ আৰু অসৎ প্ৰতিবিম্বৰ উপস্থিতি জানিব। □ উত্তল আৰু অবতল লেন্সত প্ৰতিবিম্ব গঠনৰ সম্পৰ্কে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ চ'ৰ্চ, দাপোণ আদি ওচৰতে পোৱা সামগ্ৰীৰে পোহৰৰ গতি, দাপোণত প্ৰতিবিম্ব গঠন আদিৰ ধাৰণা দিব। 	
৮	অৰণ্য-আমাৰ জীৱন বেখা (পাঠ নং ১৭)	_____	<ul style="list-style-type: none"> □ অৰণ্যই প্ৰভাৱ পেলাবপৰা বিভিন্ন কাৰকসমূহ জানিব। □ খাদ্য শৃংখলৰ বিষয়ে জানিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ মানুহৰ জীৱনত অৰণ্যৰ প্ৰভাৱ সম্পৰ্কে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক চমুকৈ ক'বলৈ দি ইয়াৰ বিভিন্ন উপকাৰিতাৰ বিষয়ে ধাৰণা দিব। 	<ul style="list-style-type: none"> □ নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।

● দীক্ষা পঢ়োঁলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

শ্ৰেণী : অষ্টম ■ বিষয় : সমাজ বিজ্ঞান

ক্রঃ নং	সপ্তম শ্ৰেণীৰ পাঠ	অষ্টম শ্ৰেণীৰ পাঠৰ সৈতে সমন্বিত কৰিবপৰা পাঠ	সমন্বিত /একক পাঠৰ শিকন ফলাফল	পৰামৰ্শমূলক ক্ৰিয়াকলাপ	মন্তব্য
১	ভূপৃষ্ঠত সময় গণনা (পাঠ নং ১)	_____	□ অক্ষাংশ আৰু দ্ৰাঘিমাংশৰ বিষয়ে জনাব লগতে স্থানীয় সময় গণনাৰ কৌশল আয়ত্ত কৰিব।	□ শিক্ষকে গোলকৰ সহায়ত অক্ষাংশ আৰু দ্ৰাঘিমাংশ চিনাক্ত কৰিবলৈ দি ভূপৃষ্ঠত সময় গণনাৰ ধাৰণা দিব।	□ এই পৰিপূৰিকাখনত চতুৰ্থৰপৰা অষ্টম শ্ৰেণীক সাঙুৰি লোৱা হৈছে। প্ৰথমৰপৰা তৃতীয় শ্ৰেণীৰ ঘাটি পূৰণৰ বাবে বিদ্যালয়ত সংযোগী সম্ভাৱ উপলব্ধ হ'ব।
২	পৃথিৱীৰ অভ্যন্তৰ ভাগ (পাঠ নং ২)	_____	□ পৃথিৱীৰ অভ্যন্তৰ ভাগ আৰু ইয়াৰ বিভিন্ন স্তৰ সম্পৰ্কে জানিব।	□ শিক্ষকে পৃথিৱীৰ অভ্যন্তৰ ভাগ আৰু ইয়াৰ বিভিন্ন স্তৰ থকা এখন চিত্ৰ অংকন কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ইয়াৰ সম্পৰ্কে ধাৰণা দিব।	
৩	গুপ্ত সাম্ৰাজ্যৰ উত্থান (পাঠ নং ১১)	_____	□ গুপ্ত শাসন ব্যৱস্থাৰ বিষয়ে খুল-মূল আভাস পাব।	□ গুপ্তসকলৰ অৱদানৰ বিষয়ে এখন তালিকা প্ৰস্তুত কৰি শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক এই সাম্ৰাজ্যৰ উত্থানৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিব।	
৪	উত্তৰ-পূব-ভাৰত (পাঠ নং ৮)	অসমৰ নদ-নদী (পাঠ নং ৭)	□ উত্তৰ-পূব ভাৰতৰ ভৌগোলিক অৱস্থান, প্ৰাকৃতিক বিভাগ, জলবায়ু আৰু নদ-নদীৰ সম্পৰ্কে জানিব।	□ শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক নিজ জ্ঞানৰ আলমত অসমৰ পাহাৰ, নদ-নদীসমূহৰ নামৰ তালিকা প্ৰস্তুত কৰিবলৈ দি সেইসমূহৰ আধাৰত অসমৰ ভৌগোলিক অৱস্থিতি, জলবায়ু, জনসংখ্যাৰ গাঁথনি আদিৰ ধাৰণা দিব।	□ এই পৰিপূৰিকা অনুসৰি পাঠসমূহ পৰিচালনা কৰিবলৈ শিক্ষকে দৈনিক সময় তালিকাৰ আধাৰত এখন সাপ্তাহিক পৰিকল্পনা যুগুতাই ল'ব।
৫	□মোগল ৰাজত্ব কালত ভাৰতবৰ্ষ (পাঠ নং ১৫) □ভাৰতবৰ্ষৰ সাংস্কৃতিক দিশত মোগলসকলৰ অৱদান (পাঠ নং ১৬)	_____	□ মোগল ৰাজত্বকালৰ সময়ছোৱাৰ লগত পৰিচয় হ'ব পাৰিব। □ ভাৰতবৰ্ষৰ সাংস্কৃতিক দিশত মোগলসকলৰ অৱদানৰ বিষয়ে ধাৰণা লাভ কৰিব পাৰিব।	□ শিক্ষকে মোগলসকলৰ বংশ,সাম্ৰাজ্য,সাংস্কৃতিক,প্ৰশাসনিক সংস্থাৰ আৰু উল্লেখনীয় স্থাপত্যৰ ওপৰত এটি প্ৰকল্প প্ৰস্তুত কৰি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ভাৰতবৰ্ষত মোগল ৰাজত্বকালৰ ধাৰণা দিব।	
৬	ভাৰতৰ জলবায়ু, প্ৰাকৃতিক উদ্ভিদ, কৃষি আৰু জনসংখ্যা (পাঠ নং ৯)	জনসংখ্যাৰ বৃদ্ধি আৰু বিতৰণ (পাঠ নং ২)	□ ভাৰতৰ জলবায়ু, উদ্ভিদ, কৃষি আৰু জনসংখ্যা বৃদ্ধি আৰু বিতৰণ সম্পৰ্কে ধাৰণা লাভ কৰিব।	□ ভাৰতৰ মানচিত্ৰৰ সহায়ত শিক্ষকে ভাৰতৰ বিশালতা, ভূপ্ৰকৃতি, জনসংখ্যাৰ বিতৰণ, ঘনত্ব, কৃষি আদিৰ লগতে সম্পদৰাজিৰ বিষয়েও অৱগত কৰাব।	□ ইয়াত উল্লেখ কৰাৰ উপৰি শিক্ষকে পাঠ সমন্বিতকৰণ আৰু ক্ৰিয়াকলাপৰ ক্ষেত্ৰত নিজাববীয়াকৈ কৌশল অৱলম্বন কৰিব।
৭	প্ৰান্তীয় গোট আৰু গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ (পাঠ নং ২৫)	মৌলিক অধিকাৰ (পাঠ নং ২৩)	□ প্ৰান্তীয় গোটসমূহৰ গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰসমূহ বৃদ্ধি পাব।	□ শিক্ষকে ভাৰতৰ সংবিধানৰ প্ৰস্তাৱনা ব'ৰ্ডত লিখি ব্যাখ্যা কৰি ভাৰতীয় নাগৰিকৰ গণতান্ত্ৰিক অধিকাৰ তথা মৌলিক অধিকাৰৰ ধাৰণা স্পষ্ট কৰিব।	

- দীক্ষা পঢ়োঁলত উপলব্ধ বিভিন্ন অডিঅ', ভিডিঅ', ভাব আদান-প্ৰদানমূলক সমল আৰু অনুশীলন সমলৰ জৰিয়তে পাঠদান মনোগ্ৰাহী কৰিব।

সঘনাই চেনিটাইজাৰ ব্যৱহাৰ কৰা

সঠিকভাৱে মাস্ক পৰিধান কৰা

স্কুলৰপৰা আহি জোতা-কাপোৰ
বাহিৰত ৰখা

স্কুলৰপৰা আহি গা-ধোৱা

খোৱাৰ আগত আৰু পাছত
চাবোনেৰে হাত ধোৱা

সামাজিক ব্যৱধান মানি চলা

ক'ভিড ১৯ সংক্ৰমণ সন্দৰ্ভত
ল'বলগীয়া প্ৰাথমিক সাৰধানতা